

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE — OFFICIAL ORGAN OF THE AMERICAN FRATERNAL UNION

Naalov — Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
(Tel. Henderson 3889)

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1926

NO. 30. — ST. 30.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 28 — SREDA, 28. JULIJA, 1943

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

MUSSO ŠEL PO GOBE

Benito Mussolini, prvi fašistični zlikud sodobnega časa, je dne 25. julija resigniral ali je bil odstavljen ali je pobežal. Kako je šel po gobe in kam, za enkrat ne vemo. Oblast v Italiji je spet vzel v roke kralj Viktor Emanuel in za načelnika vlade je kralj postavil maršala Pietro Badoglio. Fašizem je s tem oficijelno odpravljen v Italiji; koliko časa se bo vzdržal neoficijno, bo pokazala bližnja bodočnost. Badoglio je pozval ljudstvo, da naj stopi trdno in da vojna se bo nadaljevala. Proklamiral je tudi vojno stanje za vso Italijo. To so ob kratkem zanimive novice, ki smo jih izvedeli iz Italije preteklo nedeljo in v ponedeljek.

NEMCI V ITALIJI

Nobenega dvoma ne more biti, da se bo vsled oficijelnega zloma fašizma situacija v Italiji in morda celo na Balkanu v bližnji bodočnosti močno izpremenila. Kako, je stvar ugibanja? Ali se bo Italija podala zaveznikom? In, če se to zgodi, kaj bodo storile nemške vojaške čete, ki so v Italiji? Ali se bodo Italijanci umaknili iz Italije ali se bodo odločili vzdržati fronte v severni Italiji? Ali bodo Nemci zasedli tisti del Slovenije, ki so ga dosedaj imeli zavezniška Italijani? Ali se bodo Italijani skupno z Nemci še naprej borili proti zaveznikom? Odgovorov na to vprašanje danes nimamo; samo ugrabimo nekaj zanimivih pričevanj iz evropskega jugu.

BOJI ZA SICILIJO

Zavetje vse Sicilije po zavezniških je zdaj samo vprašanje časa. Zavezniški so kontrolirali pet šestih otoka. Najhujši boj se vršijo med mesti Catania in Messina, kjer je nadzorni vojni Nemci, ki se trdno upirajo napadom angleških čet. Srednji in zapadni del otoka so v glavnem že okupirali zavezniški in Američani. Američani so dosedaj zajeli že nad 100.000 vojnih ujetnikov, večina Italijanov.

RUSKA FRONTA

Na ruski fronti so Nemci silno v defenzivi. Posebno hujši boj se vršijo v okrožju Orla, kjer so Rusi zavzeli že mnogo zemlja in upajo v kratkem časa okrožiti in odrezati od zavezniškega važnega nemške bazo Orel. Na pa se vršijo tudi na raznih drugih točkah dolge ruske fronte od Lenjingrada do Kavkaza.

DRUGE FRONTE

Zavezniški letalci so zadnje dni silno bombardirali nemški ozemlje v Essen in Hamburg, kakor tudi Trondheim na Norveškem in Ljvorno v Italiji. Američki in britanski letalci so aktivni tudi v južnem Pacifiku.

CIVILNE SVOBOŠČINE

Ameriška unija za civilne svobščine poroča v svojem enoletnem poročilu, da so Američani v sedanjih vojni dosti manj svobodni kot so bili v zadnji svetovni vojni. V delu ni nobene večje organizirane radikalne in pa tudi opozicijske proti vojni; administracija postopa liberalno. (Dalje na 2. strani)

RUSIJA V TRETJEM LETU VOJNE

Dne 22. junija letos je preteklo dve leti, odkar je Nemčija napadla Rusijo, s katero je bila sklenila nenapadalo pogodbo. Kakor vse druge obljube in prijateljske pogodbe z miroljubnimi evropskimi državami, je Nemčija prelomila tudi to. Ne pozabimo, da je imela Nemčija tako pogodbo tudi s Poljsko in jo je prelomila, da je hlinila prijateljstvo Jugoslaviji, Holandski, Norveški itd., in je pljunila na vse to. Ob priliki te obletnice je ruski pisatelj Ilija Ehrenburg napisal krasen članek, iz katerega v naslednjem navajamo najzanimivejše izčrpeke:

Dan 22. junija 1941 bo ostal zapisan kot silno važen datum v naši zgodovini. V tej kratki poletni noči je Nemčija udrla preko naših mej. Avtomobili vseh evropskih izdelkov so pridrveli, motocikli so ropotali in prvi strelci pušk so splašili škranjance. Zivorejci iz Pomeranije so žareli v vojni glorijski, kakor bi bila vojna piknik, kot bi šli na lov srebrnih lisic in železnih križcev.

V napadalnih trumah so bili športniki, odvetniki, knjigovodje, dvobojevalci, čistilci boga Wotana, posetniki pariških nočnih klubov, čampioni airijske pasme, postavni možje in pritlikavci Goebelsovega tipa, domačini iz Schweinmunde, Merseburga in Zwicka, zmagovalci pri Termopilah, izdelovalci načrtov za vislice, električarji, komandanti, nosilci označb lobanj in prekrizanih kosti in njihovi lakaji.

Tukaj je bilo 70 let nemške zgodovine: akademiki Reichswehra, eksperti bliskovite vojne in mojstri obkroževanja. Tukaj je bila vsa nemška industrija: prenosne priprave za požiganje hiš, žepni radijski aparati za špijone, veliki topovi in zločljivi mostovi. Na prodirajočih tankih je bil prah vse Evrope. V štabnih avtomobilih so sedeli sivobradati generali, trdnomo prepričani, da je nemška armada nepremagljiva.

Tako sta trčila skupaj dva različna sveta: svet roparstva in svet dela; svet zlobnosti in svet samozaupanja. Kdo se more z mirnim srcem spomniti tega junija? V dveh težkih letih smo se izpremenili tako, da gledamo nazaj na predvojna leta z nežnostjo in z odpovedjo. Postali smo bolj preprosti in bolj komplicirani istočasno. Marsikaj, kar se nam je zdelo naravno in trdno, smo opustili kot iluzijo. Marsikaj, kar se nam je zdelo neresnično in iluzorno, je postalo resnično in nam je omogočilo odbiti sovražnikove napade.

Ampak nekaj skupnega je, kar družji ljudi, ki so se 22. junija 1941 zbirali okrog zvočnikov, in veterane s fronte, ki so skušili toliko, in to je narodna zavest. Ta zavest je dvignila proti napadalcem. Nemški generali, ki so študirali zemljevide Ukrajine in Belorusije in modele naših tankov in topov, niso računali za zavestjo našega ljudstva.

Mi lahko govorimo o silnih nesrečah, ki so zadele naše ljudstvo. Zavest o silnih žrtvah samo poudari našo duševno moč. Francozi so bili veseli pred vojno, gledali so na nepravilne kot nekaj nečastnega in nevednega. (Dalje na 6. strani)

ZANIMIVO POROČILO

Veliki newyorški dnevnik "The New York Times" je dne 22. julija priobčil zelo zanimivo poročilo o jugoslovanskih četnikih in partizanih in o odnosu angleške vlade do istih. Poročilo, ki ga je poslal iz Egipta C. L. Sulzberger, korespondent in so-lastnik omenjenega lista, se v prostem prevodu glasi sledeče: "Angleška vlada je ustanovila vojaške stike z jugoslovanskimi partizanskim gibanjem, katerega vodi osebnost, ki je znana pod vojnim imenom "Tito." To je bilo danes oficijelno objavljeno v zavezniskem glavnem stanu za Srednji vzhod, kjer tudi vedno dosledno poročajo o aktivnostih četnikov generala Draže Mihajlovića. S tem se je sedaj tudi privrkat uradno priznalo obstoj njegovih bivših sovražnikov, partizanov. Kar se tiče generala Mihajlovića, je bilo že davno znano, da imajo Angleži z njim vojaške stike.

Te vesti se seveda ne more smatrati za popolno priznanje partizanskega gibanja in njegove civilne vlade, vendar pa je razvidno, da si Angleži prizadevajo, ujediniti in spraviti te nasprotnojuče si sile rodoljubov. Partizani, ki so s svojo taktiko nagle razpršitve ukrali nemška prizadevanja, da bi jih Nemci uničili tekom svoje zadnje ofenzive, so se pojavili sedaj med Črno goro in Sandžakom, to je zapadno od glavnega stana generala Mihajlovića.

"V vzhodni in centralni Bosni je partizanska armada pod poveljstvom svojega poveljnika Tita pričela ofenzivo ter zavzela večje število važnih krajev, med njimi Kladnje in Vlasenico.

"Ta vest je bila tukaj z zadovoljstvom vzeta na znanje, ker so postavljena s tem na laž nemška poročila, ki so naznanjala, da je glavna partizanska (Dalje na 6. strani)

UTIHNIL ZA VEDNO

Italijanski krogi v Londonu pravijo, da Mussolinijev molk v trenutku invazije prave italijanske zemlje značilno osvetljuje, kako globoko je padel "Il Duce" v zadnjem času.

Mussolinijev molk primerjajo z reakcijo, katero bi imel v sličnem položaju bodisi Churchill bodisi Roosevelt in izjavljajo:

"Kdo bi si mogel zamisliti n. pr., da bi bila Anglija napadena in da se Churchill ne bi zganil, in ne bi imel niti besedice povedati svojemu narodu, katerega bi bil strmoglavil v boj na življenje in smrt? Kdo bi si mogel misliti, da bi Roosevelt po Pearl Harborju ostal brez besede?"

Duce ni našel ničesar v svojem suhem srcu. On ni znal navdušiti svojega naroda kot je storil Rene Vivani leta 1914, ko je s svojim navdušujočim pozivom "La patrie est en danger" podžgal Francoze, tako da so par tednov pozneje izvojevali odločilno zmago na Marni. Mussolinij je bil nedvomno nekoč sličajen govornik, toda odkar se nahaja Italija v vojni, se je v tem pogledu neprestano slabšal.

Njegov zadnji govor, ki je bil objavljen pred par tedni, je poobjavljen s prostakimi izrazi in izjavami kot n. pr. da bodo vojaki invazijske armade ostali v Italiji "vodoravno," in ne "pokonci," nakaš je prisegel, da bodo napadalci pobiti takoj na robu obale. Razvoj dogodkov je že osmešil to njegovo bahanje.

ZDRAVSTVENE ZADEVE

(Piše dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik Ameriške bratske zveze.)

Utrujene mišice

Pritožbe o utrujenosti so običajne. Utrujenost je popolnoma normalna reakcija telesa. Nihče naj bi se ne čutil vznemirjenega zaradi utrujenosti po težkem dnevnem delu. Človeška bitja so namenjena za aktivnost in za prispevanje njihovih talentov k življenju skupnosti. Res pa je, da mnogi ljudje postanejo vse preveč utrujeni v primeri z opravljenim delom in ne dobe nazaj polne energije po prespani noči. Do kake mere se posameznik utruji, je odvisno od uspešnosti njegovega telesnega sistema v oskrbovanju vseh delov telesa s potrebno hrano in kisikom in v odstranjevanju neporabnih tvarin iz telesa.

Domneva se, da je 85 odstotkov telesne energije treba samo za vzdrževanje telesa oziroma za ohranitev življenja. Samo ostalih 15 odstotkov energije se more porabiti za dela poklica ali izbire. Kadar posameznik porabi teh svojih 15 odstotkov energije in pride do točke utrujenosti, naj bi počival. Takrat je, ko človeka mika, da bi z odložitvijo počitka si izposodil nekaj od tistih 85 odstotkov energije, ki so namenjeni za vzdrževanje telesa. To je možno izvesti, toda je nevarno in lahko škoduje organskemu razvoju, posebno pri mladih ljudeh, ki rastejo.

Telesno energijo je mogoče konzervirati, to je znižati porabo iste, z vzdrževanjem dobrega splošnega zdravja, z aktivnostjo in z opravljanjem dnevnih poslov brez naglice in napetosti. Ko je enkrat porabljena telesna energija, ki je bila na razpolago, je počitek potreben. Tekom počitka ali spanja se vršijo v telesu fiziološki procesi, ki vzpostavljajo energijo in popravljajo organizem, ki se je obrabil tekom dnevnih aktivnosti. Koliko počitka oseba potrebuje, je odvisno od dnevnih aktivnosti in od uspešnosti popravilnega sistema. Malo je ljudi, ki bi se mogli popolnoma odpočiti v manj kot osmih urah, in velik odstotek ljudi mora spati več kot osem ur na noč.

Poleg utrujenosti mišičevja so še drugi vzroki utrujenosti. Med te spadajo: pomanjkljiva prehrana, tuberkuloza, infekcija bezgavk, nosnih kosti in zob in več drugih, ki zahtevajo pozornost zdravnika.

Pomniti moramo, da človeška bitja so namenjena, da so aktivna, fizično, duševno in čustveno. To je način, s katerim izvršimo podvzgeta. To je pot, pa kateri pridemo do napredka. Ker smo ustvarjeni, da smo aktivni, smo tudi ustvarjeni, da se utrudimo. Čuvajmo se prevelike utrujenosti. Morda težko pridemo do spanja, oddiha in počitka. Pri normalni utrujenosti pride spanec sam od sebe. Preveliki utrujenosti pa morda sledi razdraženost in nespečnost, kar ima lahko resne posledice. Najboljši način borbe proti utrujenosti je v tem, da se je izognemo.

Nagrada v znesku \$45.00 si lahko prisluži vsako društvo Ameriške bratske zveze, ki tekom kampanje, katere se vrši v proslavo njene 45-letnice, vpiše za 45 točk novih članov. Novo vpisani član mladinskega oddelka šteje za eno točko, novo vpisani član odraslega oddelka pa dve točki. Kampanja bo trajala 45 tednov.

VOJAŠKI ZEMLJEVIDI

Z ameriško armado, ki se je meseca novembra 1942 izkrcala v severni Afriki, je bilo med drugo prtljajo poslanih 110 ton vojaških zemljevidov. V sledečih treh mesecih je bilo tej ameriški armadi poslanih nadaljnih 400 ton zemljevidov. Ti dve pošiljki sta vsebovali več kot deset milijonov komadov zemljevidov. Ako bi bili ti zemljevidi natisnjeni na enem samem traku papirja, bi ta trak segal iz našega glavnega mesta Washingtona preko Tunisije do Bengazija v Afriki, več kot pet tisoč milj daleč.

Tvrdka, ki se bavi z izdelavo teh vojaških zemljevidov, je nastanjena v Washingtonu in uposljuje več tisoč oseb. Danes, ko so ameriške vojske razpostavljene po vseh delih sveta, potrebuje vojaška uprava več zemljevidov kot kdaj poprej. Ti zemljevidi morajo pokrivati vsak kraj, kjer so danes naši vojaki, in vse kraje, kamor se nameravajo iti. Imeti jih morajo ne le vojaki na suhem, ampak tudi mornarji na morjih in letalci v zraku.

Naši letalci, na primer, so opremljeni z malimi zemljevidi, ki so natisnjeni na posebnem nepremočljivem platnu. Tak mali zemljevid, zložen, ne zavzema več prostora kot žepna rutica. Letalci, ki ponóči plujejo nad sovražnim ozemljem, imajo s seboj posebne zemljevide, katere je mogoče čitati le pri ultravijolični luči, ki letalca ne izda. Tako ultravijolično svetliko ima letalec pritrjeno na svoji čeladi. Navadna luč bi morda izdala letalca sovražniku. Neke nove vrste zemljevidi so tiskani na posebnem nepremočljivem papirju in jih je mogoče oprati, kadar so zamazani od olja ali druge nesnage. Ti zemljevidi so posebno dobrodošli oddelkom tankov in drugih motoriziranih vozil, kjer jih vojaki ne prijemajo vselej z umitimi rokami.

Izdelovanje vojaških zemljevidov je veliko, natančno in zelo komplicirano delo. Od točnosti zemljevida je dostikrat odvisna usoda vojaških edinic ter posameznih vojakov in mornarjev.

VRTOVI ZMAGE

Glavna dela domačega vrtnarja so zdaj odstranjevanje plevela, zatiranje rastlinskih škodljivcev, rahljanje gred in zalivanje, ako je vreme suho. V vročem poletnem času je malo kdaj preveč zalivanja. Zalivati je treba v tem času tudi spomladni posajena drevesa in grmiče.

V tej sezoni je čas posejati zimsko solato endivijo, kakor tudi jesensko in zimsko redkev in repo. Na izpraznjene grede se lahko v presledkih še večkrat posadi zgodnji nizki fižol.

V poznem poletju in jeseni se morejo z uspehom saditi ali presajati razne večletne cvetlice. Na primer, vrtnice od 15. oktobra do 1. decembra; potonke ali peonije in perunike ali iris od 1. septembra do slane; večletni orientalski mak od 15. avgusta do 15. oktobra; češuljice zgodaj spomladni cvetečih cvetlic, kot so tulipani, narcize, dafodili, scile, crocus in zvončiki, pa od 1. oktobra, dokler zemlja ne zmrzne. Tudi seme večletnih cvetlic, kot so popelini, orlice ali kolumbine, večletni ostrožnik in mačehe, je pripravljivo posejati poleti, v juliju ali avgustu.

(Dalje na 2. strani)

JUGOSLOVANSKA VLADA V NOVI KRIZI

Casniška agencija Overseas News Agency v New Yorku nam je dostavila sledeče poročilo iz Londona, datirano 15. julija:

Jugoslovanska vlada v izgnanstvu, ki se je šele pred dvema tedna izklopala iz velike krize, se je v najbolj kritičnem trenutku te vojne zopet zamotala v novo krizo.

Poročajo, da je bila seja ministrskega sveta zopet odložena, ne da bi bil določen rok za novo sejo. Seja je bila baje prekinjena, ker so srbski člani vlade odbili več hrvaških predlogov, katere je podal podpredsednik vlade, dr. Juraj Krnjević, z zahtevo, da se jih vključi v vladno deklaracijo. V vseh krogih Zedinjenih narodov pričakujejo to deklaracijo jugoslovanske vlade z največjo nestrpljivostjo. Tako principijelno izjavo je poskusil sestaviti že bivši ministrski predsednik Slobodan Jovanović, a njegov naslednik, Miloš Trifunović jo je revidiral.

Ta načelna deklaracija, ki je bila na razpravi na seji kabineta pretekli teden, priznava dejstvo, da obstajajo tri različne narodnosti: srbska, hrvaška in slovenska. Izjava zahteva tudi obnovitev vseh osnovnih jugoslovanskih državnih ustanov, in sicer v duhu prenovljene in pomlajene demokracije. V tem smislu deklaracija priznava tudi načelo federativne ureditve.

"Doba unitarizma je stvar preteklosti," je rečeno v načrtu izjave, "in bodočnost je v federativni organizaciji, ki bo dovoljevala Srbom, Hrvatom in Slovincem, da sodelujejo v najboljši harmoniji, ne da bi bila kateremu koli izmed teh narodov zanikana pravica do razvoja njegove posebne narodne individualnosti."

V tem načrtu izjave je rečeno tudi, da so jugoslovanski vojni cilji: "Obnovitev Jugoslavije, večje in močnejše od stare Jugoslavije, in povrh tega reorganizacija države v pravem demokratičnem duhu."

Podpredsednik vlade, Juraj Krnjević, je predložil v svrhu dopolnitve te izjave naslednje točke:

1.) Da se znova potrdi srbsko-hrvaški sporazum z dne 26. avgusta 1939, ki je ustanovil hrvaško banovino kot avtonomno federativno edinicno Hrvatov.

2.) Sporazumno priznanje, da bo vsak narod posebej in vsak zase, torej Srbi, Hrvati in Slovinci, ne pa ljudstvo Jugoslavije kot celota, odločal z večino glasov o stvarni ureditvi in bodoči organizaciji Jugoslavije.

3.) Kazenski postopek proti vsem onim osebam v domovini in izven nje, ki rovarijo proti obnovitvi zedinjene Jugoslavije, kakor tudi proti onim, ki si prizadevajo poglobiti spore med posameznimi narodnimi deli jugoslovanske države.

Srbski člani vlade trde, da načelo federalizma brezpogojno vsebuje idejo, da mora narod kot celota odločati o bodoči organizaciji režima. Njim ni nič do tega, da potrdi sporazum iz leta 1939. Njihovo naziranje je, da je pogajanja za sporazum vodil knez Pavle, ki ni upošteval narodnostnih razmer in zahtev posameznih pokrajin. Srbski člani vlade trde, da stari sporazum ni več veljaven in ne (Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Iz Londona poročajo, da se ponekod na Poljskem nemški priseljenici že pogajajo s Poljaki, pravimi lastniki posestev, katere so jim bili Nemci odvzeli. Pogajajo se za prosto vrnitev v Nemčijo, če bo treba. Poljakom obljubujejo odškodnino za rabo njihovih posestev, samo da jim poljski kmetje garantirajo, da se bodo smeli neovirano povrniti v Nemčijo, če bi bile ruske armade zmagovite. Ta poročila so značilna in kažejo, da podgane na nemški ladji že nekaj neprijetnega slutijo.

Kaj bodo razlašeni poljski kmetje storili z nemškimi kmeti, ko se bodo začeli rušiti zidovi nemške ječe v Evropi, ne vemo. Zdi se nam pa, da vemo, kaj bodo storili slovenski kmetje z nemškimi vsiljivci, ki so jih pregnali z njihovih posestev, ko je sijalo Hitlerjevo sonce. Svilnate rokavice ne bodo v modi.

Francoski general Giraud je bil vojni ujetnik v Nemčiji, odkoder pa se mu je posrečilo pobegniti. Prišel je v Francijo in od tam v Afriko, kjer zdaj skupno z generalom De Gaullem načeljuje osvobodilni francoski vladi. Ko so zavezniški zavzeli Tunisijo in so dolge vrste nemških in italijanskih vojakov, maršalov in ujetništvo, je general Giraud opazil med ujetniki tudi nemškega častnika, ki je bil njegov ječar v Nemčiji. Pod ključkom sta se srečala; kako sta se pogledala, si pa lahko mislimo.

Ko so zavezniške armade udrele na Sicilijo, je Mussolini poslal tam nameščenemu italijanskemu obrambnemu vojaštvu lepe pozdrave in zagotovilo, da je v duhu z njimi. To je komedno in varno, ker duha ne zadene nobena krogla.

V listih smo čitali, da se v Nemčiji resno bavijo z načrtom uradne vpeljevalne množčnosti. Vzrok je enostaven. Moških že zdaj primanjkuje v Nemčiji in jih bo še bolj, predno bo vojna končana. Logična posledica tega je, da je vedno manj novorojenčkov, in Nemce skrbi, da li njihov "plemeniti" narod začel izumirati. Nam je žal, da se to ni zgodilo pred sto ali tisoč leti; svetu bi bilo prihranjenih milijone grozot. Vsekar je zabavno čitati, da se "gospodski" narod Nemcev namerava prijeti primitivne rešilne bilke množčnosti. A lah v paradižu, če to čita, si gotovo zadovoljno gladi sivo brado, in d časa do časa ga nedvomno obišče njegov prerok Mohamed, v spremstvu bataljona lepih hurisk, in mu pomežikne, češ, I told you so!

Zvezni kongres si je vzel 10 tednov počitnice s polno plačo. Mi kongresnikom nismo nevoščilji dolgih počitnic v poletni vročini, samo nekoliko zapostavljene se čutimo. Komu izmed nas se ne bi prileglo nekaj tednov počitnic, posebno v teh pasjih dneh!

Na obrežje mesta Weekapaug, Rhode Island, je morska voda naplavila velikega mrtvega kita. Mestni očetje so najprej pozvali obrežno stražo, da kita odstrani, pa so dobili odgovor, da kit ne ovira plovbe, torej od (Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XIX. 104 NO. 30

SEZONA POČITNIC

Zvezni kongres si je vzel 10 tednov počitnic. Mislimo, da jih je zaslužil, in, če jih ni zaslužil, jih je vsaj potreben. Nedvomno je potreben počitnic tudi predsednik Roosevelt in mi vsi bi mu jih iz srca privoščili, toda dolžnosti njegovega urada so v teh časih preveč vsestranske in nujne, da bi mogel za delj časa svoje uradne posle prepustiti drugim. Četudi morda gre za nekaj dni kam iz glavnega mesta na tako zvane počitnice, bo ostal neprestano v telegrafski, radijski in letalski zvezi z Washingtonom. Pravih počitnic, v katerih človek odloži in pozabi vse vsakdanje skrbi, zanj torej to leto ne bo.

Kar velja za najvišjega uradnika dežele, predsednika Zedinjenih držav, velja vsaj do neke mere tudi za ti-soče drugih državljanov. Pred vsem velja to za vojake, ki v vojnem času niti misliti ne morejo na počitnice. Za njimi so tisočeri drugi, ki zaradi svojega odgovornega dela ne morejo prekiniti uveljavljenih s počitnicami. Aktivnost, ki je v zvezi z vojno, mora biti nepretrgana, dokler ne bo sovražnik poražen. Mnogi drugi delavci, ki so v normalnih časih dobili počitnice poleti, bodo morali počakati, da pridejo na vrsto. Podjetja dovoljujejo počitnice izmenjevalno, ob različnih časih, da produkcija ne zaostaja. Marsikomu se bodo vsled tega zapoznile počitnice do časa, ki ne bo tako izrazito počitniški kot poletni.

Mnogi počitnikarji bodo preživeli letošnje počitnice bližje doma kot druga leta. Sledili bodo priporočilom vlade v Washingtonu in ne bodo obremenjevali železnic s potovanji, ki niso neobhodno potrebna. Železnice so v teh časih preobložene z drugim, bolj važnim prometom. Poleg tega tudi ni nič posebno počitniško potovati v prenapoljenih železniških vozovih. Potovanje z avtomobili na večje daljave je v teh časih onemogočeno vsled racio-niranja gasolina, in tako bo marsikdo po dolgih letih preživel letne počitnice doma ali blizu doma.

To končno ne bo tako velika žrtev kot se zdi na prvi pogled. Vsako večje mesto ima svoje zanimivosti, kot muzeje, zoološke vrtove, gledališča in parke, za katerih obisk v časih zaposlitve ni dovolj prilik. V bližini mnogih velikih mest so tudi gozdne rezervacije, ki so javna last in dostopne vsem v svrhu razvedrila. Vse tako premalo cenimo, ker je preblizu ali tako rekoč doma. V teh časih, ko so dolga potovanja otežkočena, bo marsikdo spoznal lepote in zanimivosti domačega mesta in njegove okolice, kar ga bo napravilo za boljšega meščana in državljana.

V velikih mestih se mnogi dobri prijatelji malokdaj snidejo, razen na raznih veselicah ali piknikih. Takih prireditelj pa je v sedanjih časih malo. Tako bo eden ali drugi lahko deloma porabil čas počitnic s tem, da bo obiskal dobre prijatelje, raztresene širom velikega domačega mesta, ki bi jih drugače morda ne imel prilike videti še mesece in mesece. In menda vsi sodimo, da je malo lepšega na svetu, kot preživeti dan ali vsaj nekaj ur v družbi dobrih prijateljev. Pogovori med prijatelji se lahko sučejo o vsem mogočem, pa niso nikdar dolgočasni. Aktiven član Ameriške bratske zveze ga morda lahko napelje tudi na našo organizacijo in na njeno sedanjo kampanjo. In, če so navzoči prijateljevi nedorasli otroci, ki sedaj nimajo šole, bo brez zamere lahko vprašal, če so že člani mladinskega oddelka Ameriške bratske zveze, in, če še niso, ali ne bi jih hotel prijatelj vpisati. Beseda ni konj, posebno med prijatelji.

Čestitke Slovenske ženske zveze

Glavni predsednik ABZ, brat Janko N. Rogelj, je prejel od predsednice Slovenske ženske zveze sledeča čestitko:

Mr. Janko N. Rogelj, gl. predsednik ABZ, Cleveland, Ohio.

Cenjeni g. predsednik:

Ker Ameriška bratska zveza letos praznuje 45-letnico svojega obstanka in svojega plodonosnega in plemenitega dela med ameriški Slovenci, in ker je mnogo članic Ameriške bratske zveze včlanjenih tudi v Slovenski ženski zvezi, si vsled tega dovoljujem prav iskreno čestitati Vaši lepi organizaciji na širokem razmahu in napredku ter ji v imenu članstva SZZ želim največjega uspeha tudi v bodočnosti.

Za Slovensko žensko zvezo:

Marie Prislant, predsednica.

Iz glavnega urada Ameriške bratske zveze

POLLETNA SEJA GL. ODBORA

S tem se uradno naznanja, da se prične pregledovanje knjig in računov glavnega tajnika, glavnega blagajnika in upravnika uradnega glasila, Nove Dobe, dne 11. avgusta 1943, ob 9. uri dopoldne, v glavnem uradu Zveze v Elyu, Minnesota.

Polletna seja glavnega odbora, kateri bodo prisostvovali tudi člani in članica glavnega porotnega odbora, se pa prične v ponedeljek, dne 16. avgusta 1943, ob 9. uri dopoldne, v istih prostorih.

Društva in posamezniki, ki želijo kako stvar predložiti glavnemu odboru, naj pošljejo isto na glavnega tajnika najkasneje do 12. avgusta.

Z bratskim pozdratom.

J. N. ROGELJ, glavni predsednik; ANTON ZBASNIK, glavni tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

stranitev istega ne spada obrežni straži. Nato je bilo opozorjeno na kita armadno poveljstvo, in od tam je prišel odgovor, da mrtev kit ne predstavlja invazije, torjeh se armada ne bo borila z njim. Končno mestnim očetom ni preostalo drugega kot izročiti mrtvega kita mestnemu pobiralcu odpadkov v nadaljno postopanje.

Prijatelji, kako vam je bilo pri srcu, ko ste v juliju prejeli prvi po Stricu Samu pristrizeni plačilni ček? Vaš poročevalec se je počutil nekako podobno kot v njegovih bosopetih letih, ko je izgubil prvi pipec.

Dale A. Hawley, ki služi Strica Sama kot strojni mehanik pri neki skupini letalcev, je poslal staršem v Richmond, Indiana, pismo sledeče vsebine: "Ko smo odšli od tam, kjer smo bili prej, in prišli sem, ne vedoči, da bom prišli sem od tam, nisimo mogli povedati, če smo prišli sem ali ne. Vreme je tukaj tako kot vedno v tej sezoni. Ljudje so prav taki kot izgledajo. Zdjaj je pa boljše, da končam, predno izdam preveč dragocenih vojaških tajnosti. Vaš sin Dale." — Jako informativno in v kratkih besedah povedano, bi rekli!

Nemci, ki so nedavno pričeli z veliko ofenzivo na ruski fronti, so toliko časa trobentali v svet, da so Rusi pričeli z ofenzivo, da so Rusi res prešli v ofenzivo in so pognali Nemce nazaj. Ne kliči vraga, je dobro priporočilo, a še boljši nasvet je: Ne izzivaj Rusov!

Nekemu pastorju na vzhodu so oblasti odvzele kuponsko knjižico za gasolin, ker se je vozil obdelovati svoj vrt zmagaj 150 milj daleč v drugo državo. Razdalje v Ameriki ne štejejo dosti, toda obdelovanje 150 milj oddaljenega vrta ni pripravno niti ekonomično. Kaj bi rekel na primer dragi rojak v Clevelandu, če bi moral hoditi fižol in kumarice okopavati v Pittsburgh!

V Chicagu je Mrs. Alice Michal dobila razporoko od svojega moža, ker jo je silil, da se svetlija s svečami in kuhala s petrolejem. Mož je bil namreč jezen na električno in plinsko družbo in ju je hotel "sfiksati"; pa se sfiksalsamega sebe.

Srednjeameriška republika Venezuela je čudovita dežela. Tam na primer v obilici raste palma, imenovana "moriče," ki vsestransko služi prebivalstvu. Sadeži iste so užitni in okusni; iz sadnega soka se napravljajo vino; iz drevesnega soka se napravljajo moka; iz svrži drevesa se dobiva moka za kruh; listi palme se rabijo za pokrivanje streh; iz listnih vlaken se pleto močne vrvi in les palme se rabi za gradnjo hiš. Dalje ima republika Venezuela bogate oljne vrelce, katere upravlja vlada. Dohodki od olja so tako bogati, da Venezuela ni imela do zadnjega nikakega narodnega dolga in da prebivalstvo plačuje

zelo nizke davke. Za preselitev v Venezuelo zdaj niso primerni časi in palme "moriče" ne uspevajo v Zedinjenih državah, toda morda bi bilo umestno svetovati našemu kongresu, da podržavi oljne vrelce, premogovnike in vodne sile. Inteligentno izkoriščanje teh narodnih bogastev bi v eni generaciji plačalo ves naš narodni dolg ter zagotovilo rastjoči generaciji udobno in brezskrbno starost. To bi bilo v soglasju s proklamacijo starih svobod.

General Von Arnim, bivši poveljnik poražene nemške armade v Tunisu, je zdaj vojni ujetnik v Angliji. Poročila iz Londona pravijo, da nori. To ni nič čudnega. Nemčija nori že od leta 1939. Za generalnim norem Hitlerjem so ponoreli vsi Nemci, od generalov do pobečnih pobalinov.

V ameriški mornarici je običaj, da so velike bojne ladje imenovane po državah naše Unije, težke križarke po velikih mestih, rušilke po odličnih junakih ali prijateljih mornarice, podmornice pa po ribah in drugih prebivalcih morskih globin. Le glede matičnih ladij ali nosilk letal je izbira imen bolj prosta. Tako bo ena najnovejših ameriških matičnih ladij imenovana Shangri-La, po imenu izmišljenega mesta v izmišljeni povesti pisatelja Jamesa Hiltona. Citatelji se še spominjajo, da je predsednik Roosevelt na vprašanje časniških poročevalcev, odkod so ameriški letalci spomladi leta 1942 napadli Tokio, odgovoril, da morda iz Shangri-La. Danes vemo, da so se letalci za tisti zgodovinski polet dvignili z matične ladje Hornet, toda predsednik tega takrat ni hotel izdati, da ne zadosti japonski radovednosti. Matična ladja Shangri-La bo financirana z enodolarskimi nakupi vojnih varčevalnih znakov in potrebna vsota bo kmalu zbrana. Mornariški department je obljubil, da bo matična ladja Shangri-La v družbi sličnih sester ponesla ameriške bombnike v primerno bližino Tokija, in drugo si lahko mislimo. Ime mesta Shangri-La je bilo izmišljeno, bombe za Tokio pa so bile in bodo resnične.

Iz starogrške mitologije poznamo, da je bila Sicilija nekadašnji otok bogov. Veliki bog Zevs in njegov oče sta taje živela tam v družbi manjših bogov in boginj. Kdaj se je Zevs preselil na goro Olimp v Grčijo, mitološke legende ne povedo. Morda pa je imel tam samo svoj poletno vilo, ker Sicilija je poletni vroča. Vsekakor Sicilija danes ni več otok bogov, ampak otok Američanov, Canadcev in Angležev. Tako svet pelja.

Hot dogs, ali ste se že prepračali, kakšne so vinarice ali frankfurčarice ali hrenovke ali hot dogs sedanje generacije? Čisto nič niso podobne svojim aristokratskim prednicam. Mešto nežno zardele gladke kožice

jih obdaja nagubana skorja, ki sliči obrazni prevleki stare Indijanke. In okus je brez primere ter zanj ni označbe v nobenem slovarju. Ne da bi bil ravno slab, samo tako tuj je, da ga ne moreš prisoditi vinarici, kakor ne moreš pripisati šunki okusa kokoške pečenke. Vsebinska modernih vinaric je zelo skrivnostna. Podobna je mesu, pa ni meso, oziroma mesto je reducirano z neznanimi žitaricami. V krvavcih in jetrnih slovenskega izdelka sta kaša in riž vidna tovariša ščetinarjevih telesnih ostankov, v modernih vinaricah pa samo slutimo peto kolono žitaric, toda je ne vidimo in ne poznamo. Vse je zavito v globoko vojno tajnost. Ko so si vinarice z dolgoletnim trudom in vztrajnostjo pridobile domovinsko pravico in državljanstvo te dežele in ko so si zasiguralo lepo narodno ime hot dogs, pa pride pohujšanje iz doline šentflorjanske in jih pohujša. Naše priljubljene vinarice so zdaj kot tiste svetopisemske device, katerim je olja v leščerbah zmanjkalo in so izgubile ves kredit pri slavemu občinstvu. Indijci verujejo, da imajo tudi nežive stvari duše. Če bi bilo to res, bi se moderne vinarice počutile za hudo pokvarjene grešnice, ki niso vredne več niti zdevka hot dogs.

A. J. T.

JUGOSLOVANSKA VLADA V NOVI KRIZI

(Nadaljevanje s 1. strani)

more biti podlaga za bodočo federativno strukturo države.

Hrvati pa s svoje strani odrekajo svojim srbskim tovarišem pravico, da razveljavijo sporazum z leta 1939, ki bi jim dal priliko, da Hrvatom ponudijo kakšno drugo, "blago" formo samouprave, in to kljub temu, da je bil sporazum potrjen v jeruzalemski deklaraciji vlade v izgnanstvu z dne 4. maja 1941.

Splošno prevladuje mnenje, da Srbi ne bodo hoteli privoliti v to, da bi se javno obsodilo vse one, ki rovarijo proti obnovitvi Jugoslavije, ker baje Hrvati zahtevajo celo, da se obtoži poleg drugih tudi jugoslovanskega ambasadorja v Zedinjenih državah, Konstatina Fotiča, in srbski dnevnik iz Pittsburgha "Amerikanski Srbobran."

(Director Office of War Information-a, Elmer Davis, je ostro obsodil časopis "Amerikanski Srbobran" zaradi njegove politike pisanja, ki po mnenju Elmer Davisa podpira nacistično propagando. Izjavil je tudi, da je ministrstvo pravosodja opazovalo omenjeni dnevnik že dalje časa.)

V vseh jugoslovanskih krogih v Londonu vlada največje in enoglasno razočaranje nad tem, da se je nova vlada pokazala nesposobno najti jasne in določne smernice za novo jugoslovansko državno politiko.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

no; opozicija proti administraciji se izvaja v običajnem demokratičnem okviru; javnost se zanima za povojne probleme; vrhovno sodišče je podprlo ustavne pravice prebivalstva.

PREVEČ OPTIMIZMA

Vojaške oblasti opozarjajo ameriško prebivalstvo, naj se nikar ne vdaja prevelikemu optimizmu in naj ne pričakuje hitrega konca vojne zaradi naših uspehov v Afriki, v Siciliji in na Pacifiku. To je komaj začetek in najhujši boji so še pred nami. Nemčija ima veliko, dobro oboroženo in disciplinirano armado, katere morala se ne bo zrušila, kakor leta 1918. Glede naših operacij napram Japoniji pa se je izrazil podadmiral F. J. Horne, da se ameriška

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, 16, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Snelr 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 5233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, Ohio

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Tex.
4. nadzornik: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio
Anton Zbasnik, tajnik AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Tex.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.
2. porotnica: Rose Svetich Ely, Minnesota
3. porotnik: Steve Mautser 4627 Logan St., Denver, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Ob 45-letnici zvišane nagrade

Ameriška bratska zveza plačuje zdaj za novo pridobljene člane mladinskega oddelka spodaj navedene nagrade.

Za člane, zavarovane:
v razredu "D" za \$ 250.00 zavarovalnine, \$ 1.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 500.00 zavarovalnine, \$ 2.50 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,000.00 zavarovalnine, \$ 5.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 1,500.00 zavarovalnine, \$ 7.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 2,000.00 zavarovalnine, \$ 9.00 nagrade;
v razredu "D" za \$ 3,000.00 zavarovalnine, \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 10.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00 nagrade;
v razredu "E" in "F" za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka:
za razred "JA" \$1.00 nagrade od člana; za razred "JB" \$3.00 nagrade; za razred "JC" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JD" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade; za razred "JE" za \$250.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JF" za \$500.00 zavarovalnine, \$3.00 nagrade; za razred "JG" za \$1,000.00 zavarovalnine, \$5.00 nagrade.

Do navedenih nagrad so upravičeni tisti člani in članice, ki pridobijo člane ali članice v odrasli ali mladinski oddelki Ameriške bratske zveze, ki so izplačljive, ko so novi člani vplačali vsaj po šest mesečnih prispevkov.

morparica pripravljala še za šest let vojne. Morda zmagamo prej, toda pripravljani moramo biti na dolgo vojno.

PLEMENSKI IZGREDI

Predsednik Roosevelt je pozval generalnega državnega pravdnika in načelnike nekaterih drugih vladnih agencij naj posvetijo posebno pozornost problemu plemenskih izgredov, kakršni so bili nedavno vzplamneli v Detroitu in v manjšem obsegu po nekod na jugu. Povodi za take izgrede morajo biti odpravljene. Plemenski izgredi so sramotna pega na civilizaciji ob vsakem času, v sedanjem času pa so nevarni tudi naši narodni enotnosti in vojni pripravljenosti.

KISEL SESTANEK

Pretekli teden sta se sestala v Veroni v severni Italiji Hitler in Mussolini. Uradno poročilo o tem sestanku pove samo, da sta razpravljala o vojni situaciji. Kake obzore sta pri tem rezala, si lahko predstavljamo, kajti države očišča so v tem času povsod na defenzivi. Ob priliki zadnjega sestanka diktatorjev v aprilu so bili Nemci in Italijani še v Tunisiji in Nemčija se je pripravljala na veliko poletno ofenzivo v Rusiji. Zdjaj, kot kažejo poročila, se je zapoznela nemška ofenziva na ruski fronti izjalovila in so Rusi pričeli z uspešno protiofenzivo. Zavzete Sicilije po zavezniških je samo vprašanje časa. Kaj potem? Ali pride na vrsto italijanska celina, ali Balkan ali Francija? Na dan sestanka diktatorjev v Veroni je 500 ameriških in britijskih letalcev sipalo bombe na Rim, kjer je najvažnejša italijanska vojaška baza, posebno za obrambo južne Italije. Prav posebno dobra volja prav gotovo ni vladala na sestanku Hitlerja in Mussolinija; oba sta čutila, da se italijanska "trdnjava" trese v svojih temeljih, in Hitler se je zavedal, da svojemu partnerju ne

PODVIK POGUMA

Iz Egipta poročajo, da so jugoslovanski uporniki pobili italijanskih vojakov, ko so izkrcali v Siciliji. Na dalmatinskem otoku so jugoslovanski uporniki napadli barake in so se Italijani v žavo ubranili. Po poročilih Turčije so bili na vsem skem ozemlju ukinjene vsi ški dopusti takoj po zavzetju invaziji Sicilije. Na Bolgarska vlada velika nervoznost. Slovenski radio poroča, da jugoslovanski partizani v mestu Zvornik in pošiljajo rudnike v dotičnem okraju.

VRTOVI ZMAGE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Cvetlice lončarice se zdaj razmnožiti s potaknjenci je z odrezanimi mladimi jih potaknemo v rahlo, v nim peskom pomešano tla, da poženejo korenina. Tudi dike je treba vsaj nekoliko senčiti in seveda dobro zalivati.

Poročilo tajnika glavnega oddelka

V dobi od 1. januarja do junija 1943 je financiral glavni odbor ABZ v vrednosti \$100,000.00 vojnih bonobov, ki so bili v vrednosti \$100,000.00 obrestni bonobov državi do datuma nastopa tete. Drugih bonobov nismo dobili, kom te dobe kupili noben.

ANTON ZBASNIK, tajnik finančnega oddelka

New Era ENGLISH SECTION OF Official Organ of the American Fraternal Union. Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

THANKS TO THE AFU'ers WHO WRITE TO THE YANKS!

This week I shall devote my editorial to expressing ours and the servicemen's thanks to the AFU members who have written to the boys whose addresses appeared from time to time in the Nova Doba.

I received many letters from the boys who say that after their names and addresses appeared in our paper, they received many letters from AFU members throughout the states. They all express their sincere appreciation for these welcome letters.

To those of you who have taken the time to write to these boys I would like to say: "Thanks a million and keep up the good work." As you all have read before, the thing the boys want most of all is mail. Think of the joy your letters have brought these boys. It is truly said: Mail from home is his most treasured possession!

Now a word to the AFU servicemen who receive the Nova Doba: When your military address has been changed, it would be well if you dropped us a card notifying us of the change. In this way you can assure yourselves of receiving the paper promptly. I also want to state that articles from the boys in service are always welcome and we gladly publish them.

To AFU servicemen who are stationed in the United States and who are not yet on our mailing list: You are eligible to receive the Nova Doba at your military address. Just mail us your name, address and lodge number and we shall gladly place your name on our mailing list.

Again let me express our sincere gratitude to the many members who write to our boys. Remember:

It's up to them to do the fighting;
But it's up to us to keep on writing!

THOUGHT FOR THE DAY

Let me live in my house by the side of the road
Where the race of men go by —
They are good, they are bad, they are weak, they are strong,
Wise, foolish — so am I.
Then why should I sit in the scorner's seat,
Or hurl the cynic's ban? —
Let me live in my house by the side of the road
And be a friend to man.

—Sam Walter Foss

"Back the Attack — With Bonds!" Slogan for 3rd War Loan Drive

The War Finance Committee announced the date for the 3rd War Loan Drive . . . Sept. 9, 1943! "Back the attack . . . with bonds" is the battle-cry, the slogan of the 3rd War Loan. America has taken the offensive: Africa mopped up, Sicily invaded, Attu taken, new victories in the Solomons . . . throughout the United Nations' battlefronts the signal is "attack!" So let's remember the attack and back the attack with War Bonds!

Remember, the 10% Savings Plan is just a starter! Put all your extra money into War Bonds. Let's go! Heed the Call to Arms!

BACK THE ATTACK . . . WITH BONDS!

WASHINGTON NEWS FLASHES

By Florence D. Startz

A heat wave has again struck Washington, D. C. and as we girls here from Minnesota say, "Is it ever hot!" Here in Washington, people think it is unusual to use the word "ever" as it is used in the above sentence. Well, I'll still have a difficult time getting used to people saying "honey-chile," "you all" and "over yonder."

In between sightseeing, etc. one of my favorite pastimes here is to go to Union Station and watch people go to and from the nation's capital. Every time I visit this place, it reminds me of the time my Ely friend, Marion "Carrots" Gornik, and I were here. We had boarded the first street car we saw after work and decided to see where it would take us. We always kept coming back to Union Station, and no kind soul could tell us the right way home! By the way Marion, who is a member of the AFU, was my traveling companion to Washington.

Correction Dep't: In a recent article I mentioned the name of McGillicuddy. The young lady's first name is Teresa, and she is one of my best friends here. I'm just one of the many people who insist on spelling it wrong.

After spending six days a week in an office, a person doesn't exactly like to stay in on Sunday. So a few Minnesota girls and I went out to Maryland Sunday and spent the afternoon weeding a garden for a Slovene lady there. Anyway you can be certain of getting a good suntan or sunburn this way.

FBI Flashes: Twenty-one year old twin girls of German descent were arrested as dangerous aliens recently by FBI Agents in Brooklyn, N. Y. The girls said they would freely help an escaped prisoner of war, commit sabotage and "would be glad to go back to Germany on the first boat." They both favored strikes saying, "They help Germany win the war."

An Alabama man recently decided to pay a social visit to his brother who is in the Georgia state penitentiary. Before he left, the visit took on a business nature for he was arrested by the FBI as a draft dodger.

Dorothy Rossa, who wrote the Betsy Ross column is vacationing in Wisconsin. She says it reminds her of Minnesota. I hope you're having a good time, Dorothy!

Below is my Washington address for the AFU members with whom I correspond:

Florence D. Startz
1446 Harvard St. N. W.
Washington, D. C.

Be seeing you again next week with more news from Washington!

The Greater Cleveland Safety Council predicts, on the basis of traffic death thus far this year, that the 1943 toll will be approximately 24,000—UNLESS—Unless you, Mr. and Mrs. American Car Driver, are extra careful—warranty careful—more careful than you have ever been before. Less traffic is no excuse for even a little recklessness. It takes only one car—your car—to have an accident! Drive carefully, and save manpower for warpower.

BRIEFS

William Jancar, 1736 E. 30th St. of Lorain, Ohio will be a candidate for councilman in Ward Six of Lorain, in the coming primary elections. He is a member of Lodge No. 6, AFU of Lorain, O.

U. S. Post Office Honors Yugoslavia: Yugoslavia is one of eleven conquered nations whose heroic resistance to the Axis will be commemorated in the issuance of a new series of postage stamps recently announced by Postmaster General Frank C. Walker.

The other countries to be honored in this postal issue are Poland, Czechoslovakia, Norway, Luxembourg, the Netherlands, Belgium, France, Greece, Albania and Austria.

Notice to all contributors: When sending in articles to the Nova Doba, please double-space all typewritten copy. Write on one side of the paper only. Remember to include the zone number (3) in our address. Address this office:

Nova Doba
6233 St. Clair Ave.
Cleveland, 3, Ohio

Your cooperation in this respect will be greatly appreciated.

Secretary of Lodge 84 AFU Passes Away

I wish to announce to the members of Lodge No. 84, AFU of Trinidad, Colo. that our lodge secretary, Brother Jacob Prunk, passed away on July 1st. He had been ill since June 15 and was operated upon at the Pueblo Hospital. He was buried with Catholic rites on July 5th at Trinidad. Brother Prunk was 52 years old at the time of his death and had been secretary of our lodge for about 10 years. His survivors are his wife, Agnes; three daughters, Angela in California, Mary in Denver, Colo., and Agnes in Starkville, Colo.; and a son, Jacob, who is serving in the U. S. Navy.

The family of Jacob Prunk wishes to express their thanks to the editors and members of Lodges No. 84, AFU, and No. 284 of the CFU for their floral offerings, their attendance at his funeral and for all their comforting help during his illness and death.

At this time I would also like to remind the members of our lodge to attend the next meeting on Sunday, Aug. 15th in as large a number as possible. At this meeting we will have to elect a new secretary and recording secretary. I would also like the members to bring with them their lodge dues' receipts so there will be no mistakes about assessments. Members who are behind in the payment of their dues are requested to settle their debts so the new secretary can start his work with a correct record. Fraternal regards to all.

Matt Karcich, Pres.
Lodge No. 84, AFU
Trinidad, Colo.

Help win this war by proxy. Our boys are winning it in person. You can help by proxy of your dimes and dollars. Buy more War Bonds today!

Muscular Fatigue

By F. J. Arch, M. D.
Supreme Medical Examiner

Fatigue is a familiar complaint. It is a perfectly normal reaction of the body. One should not be alarmed at a feeling of fatigue following a hard day's work. Human beings are meant to be active, are intended to contribute their talents to the life of the community. It is true that many people become fatigued out of all proportion to the value of the work they accomplished and do not recover their full energy after a night's sleep. Just how fatigued an individual becomes is determined by how efficient his body is in supplying the essential food and oxygen to all parts of the body and in the removal of waste products.

It has been estimated that 85 per cent of the energy of the body is required for purely maintenance purposes, just to keep the breath of life in us. The remaining 15 per cent of the energy is used in the accomplishments of one's vocations or avocations. When one has burned up his 15 per cent energy and arrived at the point of fatigue, one should rest. It is then that the temptation to borrow from the 85 per cent energy needed for organic maintenance occurs with the postponement of resting. This can be done, but it is dangerous, and organic development, especially during the growing years of childhood and adolescence, may suffer.

You may conserve your energy, that is, slow down energy consumption within your body, by maintaining a high general health, by keeping active, and by performing your daily activities in a relatively relaxed, unhurried and skillful fashion and in this manner delay fatigue. Once the available supply of energy is gone rest is essential. During rest or sleep periods the physiologic processes of the body are storing up energy and repairing the wear and tear on the organism, which resulted from the day's activity. Adequate rest varies with the amount of activity which is carried on during the day and with the efficiency of your repair system. Few people are able to recuperate completely in less than eight hours of sleep, and a large percentage of persons require more than eight hours sleep every night.

There are other causes of fatigue besides muscular exertion. These include nutritional deficiencies, tuberculosis, foci of infection in tonsils, sinus or teeth and many others, which will require the attention of a physician.

We must remember that human beings were meant to be active, physically, mentally and emotionally. It is the manner in which we accomplish things. It is the channel through which all progress is made. And as we are made to be active so we are also made to get tired. If you allow yourself to get too fatigued then beware. Sleep, rest and relaxation may be difficult to attain. Within the limits on normal sleep is spontaneous. Beyond the point or normal fatigue, irritability, sleeplessness and perhaps grave damage may result. The best way to combat overfatigue is to avoid it.

From the Supreme Office of A. F. U.

NOTICE OF SEMI-ANNUAL AUDIT AND MEETING OF SUPREME BOARD

Notice is hereby given that the semi-annual audit of the books and accounts of the supreme secretary, supreme treasurer and manager of the official publication will commence in the Supreme Office of the Union at Ely, Minnesota, Wednesday, August 11, 1943, at 9:00 A. M.

The semi-annual meeting of the Supreme Board, which will also be attended by the members of the Supreme Judiciary Committee, will commence in the Supreme Office on Monday, August 16, 1943, at 9:00 A. M.

All communications from lodges and individual members thereof, submitted for the consideration of the Supreme Board, should be in the hands of the supreme secretary not later than August 12, 1943.

Fraternally,
J. N. ROGELJ, Supreme President;
ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary.

Inside the Axis

Jewish Property Goes to Germans in Croatia

A Croatian newspaper reported that Dr. Anton Pavelich, poglavnik (leader) of the Axis-dominated puppet state of Croatia, had agreed to turn over the nationalized property of Jewish synagogues in Osijek and Zemun to the Arbeitsgemeinschaft, a German minority group. The paper said the property would be leased to the group for 99 years at a rental of 100 kuna yearly, a nominal fee of trifling value.

Italians Punish Slovenian Weekly

A weekly publication called Domoljub has been forced to suspend publication for two weeks because it printed an article containing remarks that "may discourage" public opinion in Italian-occupied Slovenia in Yugoslavia, it was reported by the controlled newspaper Slovenec.

MENTAL DEFECTIVES MAKING GOOD IN ARMY

Mental defectives are making good as paratroopers and in other branches of the armed services. Drs. Robert H. Haskell and Alfred A. Strauss told the American Association on Mental Deficiency recently.

The first hundred higher grade mental defectives known to have enlisted or to have been drafted after the rehabilitation in the Wayne (Michigan) County Training School were checked up on by the physicians after the boys had been six months in the service. The majority had made good and 30% had been promoted.

A third of the boys were paratroopers, cavalry or in other special services. Some others were in the Navy and Marine Corps.

—Science Digest

True happiness
Consists not in the multitude of friends,
But in the worth and choice.

—Ben Jonson

AFU 45th Year Anniversary Awards

The American Fraternal Union now pays higher cash awards to all members who enroll new members in the Adult and Juvenile Departments! The awards are as follows for the Adult Department:

- For Plan "D" insured for \$ 250 death benefit, \$ 1.50 award;
- For Plan "D" insured for \$ 500 death benefit, \$ 2.50 award;
- For Plan "D" insured for \$1,000 death benefit, \$ 5.00 award;
- For Plan "D" insured for \$1,500 death benefit, \$ 7.00 award;
- For Plan "D" insured for \$2,000 death benefit, \$ 9.00 award;
- For Plan "D" insured for \$3,000 death benefit, \$12.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$ 250 death benefit, \$ 2.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$ 500 death benefit, \$ 3.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$1,000 death benefit, \$ 6.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$1,500 death benefit, \$10.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$2,000 death benefit, \$12.00 award;
- For Plan "E" and "F" insured for \$3,000 death benefit, \$18.00 award.

Awards for enrolling new juvenile members:
For Plan "JA" \$1.00 award; for Plan "JB" \$3.00 award; for Plan "JC" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JD" for \$1,000 insurance, \$5.00 award; for Plan "JE" for \$250 insurance, \$1.50 award; for Plan "JE" for \$500 insurance, \$3.00 award; for Plan "JE" for \$1,000 insurance, \$5.00 award.

All members who enroll new members in the adult or juvenile departments of the American Fraternal Union are entitled to these awards. The awards will be paid when the new members have paid six months dues.

She wants to win an unpopularity contest!

Elizabeth Jenkins Seeks Title of "Most hated by Axis in 1943!"

THE AXIS has probably never heard of Miss Elizabeth Jenkins—but she's doing her level best to change that!

For example: Elizabeth works in an essential industry thereby releasing, in effect, a fighting man. And out work she gets for her salary she puts 22% into War Bonds, through the Payroll Savings Plan. She figures that her investment may help to maintain the three fighting men who are closest to her—her two brothers and her father.

"They're fighting for me; and I'm helping to buy their fighting tools!" says Elizabeth.

Her father commands a brigade of the North Carolina State Guard. He saw action overseas in the last war and his stories have made Elizabeth keenly aware of the importance of her investment in War Bonds. He has explained that no matter how much spirit and fight a soldier has, he needs the best equipment money can buy. He has also pointed out that American soldiers are the best equipped in the world.

Miss Jenkins wants to keep them

that way, because in addition to her father, she has two brothers in the Army.

Lieutenant Tom is an anti-aircraft artilleryman. Captain Jack is in the Air Corps. So Elizabeth is reasonably sure that in one way or another, the Axis will hear from the Jenkins family in the near future!

Are you doing as much for America's future as Elizabeth Jenkins? Every dollar you can lend helps, so . . .

Figure it out for yourself!

Weren't there a few more dollars in your last pay envelope that could have gone into War Bonds—but didn't? Get out your pencil right now, and see if you can't boost the percentage you're putting aside for Uncle Sam—and yourself!

YOU'VE DONE YOUR BIT NOW DO YOUR BEST!
BUY WAR BONDS AND STAMPS

UNITED NATIONS FACTS

FIRST JAP ATTACK
ON THE U.S. NAVY WAS NEARLY 4 YEARS BEFORE PEARL HARBOR WHEN THE U.S. PANAY WAS BOMBED IN CHINA ON THE YANGTZE RIVER, DECEMBER 12, 1937. . . REMEMBER?

LIN SEN
PRESIDENT OF CHINA HAS CALLED THE UNITED NATIONS THE BEGINNING OF THE "BROTHERHOOD"

TO CONTINUE TO FIGHT AGAINST THE JAP, 40 MILLION CHINESE HAVE TREKKED OVER 1,000 MILES WESTWARD, GARRISONING WITH THEM 452 FACTORIES, MORE THAN 100,000 TONS OF SALVAGED MACHINERY, CORES OF SCHOOLS, BANKS, PUBLISHING HOUSES!

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St. Denver, 16, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapenc 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Sneler 5322 Butler St., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomisch, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, 3, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Mait Anzelc Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, 3, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 185, Houston, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Dawn

By Ilya Ehrenburg

June 22, 1941, will remain a momentous date in history. On that short summer night Germany crossed our (Russia's) frontier. Automobiles of all European makes sped by, motorcycles clattered, the first shots fired by Tommy-guns frightened the larks. Pomerian cattle-breeders and Bavarian psychoanalysts, slushed with war as if it were a picnic, marched in quest of silver foxes and iron crosses.

Soldiers snorted and expectorated, wore their caps at a jumpy angle, tanned themselves, sent postcards to their sweethearts, devoured buck-wheat honey, murdered nursing babbies and sang their soldier's song: "Hi, hi, ho, ho! The gay, gay, war!"

Thus clashed two incompatible worlds: the world of brigandage and the world of labor; the world of malice and the world of confidence.

But there is something in common between the people who on June 22, 1941, crowded around the loud-speakers, and the seasoned veterans of the front who have experienced so much—and this is the nation's conscience. It was this conscience that rose against the invaders. The German generals who studied relief maps of the Ukraine and Byelorussia and the types of our tanks and guns did not reckon with what is usually omitted in military academies: they failed to reckon with the conscience of our peoples.

Some neutral observers thought that nothing could stop the army that had covered the distance from the English Channel to the Volga. It was stopped by 500 yards of earth and several divisions. It was Russia's conscience that stopped it.

Human dignity has risen against the Hitlerites. There is nothing more contradictory than vanity and the sense of human dignity.

But Russia is bigger than Russia: the nation's soul is bigger than the concept of territory and all its wealth. In wartime we have realized that the Russia for which there seemed not enough room on the huge map of the world can be carried in the heart.

Never has our hatred of the invader been so keen as in these days of lull. It is as if we were now fully realizing the entire measure of suffering inflicted on us by the invaders. The Hitlerites encroached not only upon

the people's life but upon its soul.

We enter this third year of war with the grim determination to rout the enemy, to rout him with the greatest possible speed, to liberate our native land with the greatest possible speed. We know that the denouement is drawing nigh.

Nothing can save Germany from inexorable retribution. The Hitlerites now pose as innocents. They try to encourage each other with fear: "We must fight. We are hated because we are Germans." Even in the hour of mortal danger they lie. Even in the hour of agony they lie. The wolf is hated not because he is gray, but because he devours sheep.

Racial and national hatred are alien to us as before. We hate the Germans because in their concept they have drenched the world in blood. We hate them because they are fascists. We defend our homes and our Soviet country. Thereby we defend something bigger: great ideas and lofty sentiments. We love our land, our air, our flowers, but true love for one's own does not breed hate for others. On the contrary, love broadens the mind. Loving Russia, we love Europe, we love the world.

No matter how great is our hate for Hitler's soldiers, for fascist Germany, for the predatory traditions of the Reich, its pseudoscience, its greed, its phillistine callousness, its people of all ranks and classes, we have not because of this begun to burn Goethe's or Schiller's works, we have not renounced the old German philosophy or music.

It is not we who burn books. It is not we who judge man by the shape of his nose. Amid blood and suffering we have not lost faith in the triumph of justice and human brotherhood.

Dark is the night enveloping Europe. But today, after two years of fighting, we see a streak of light. We see the dawn of victory. We are not alone in battle; with us are our mighty Allies, nations that have risen in defense of their dignity; with us are all the downtrodden nations of Europe. With us is humanity's conscience. And with us is the sister of our youth—pure immortal liberty.

Ambition has but one reward for all:

A little power, a little transient fame,
A grave to rest in, and a fading name!

—Wm. Winter

Did You Know That

Without ammonia not a single gun can be fired. Ammonia has more than 2,000 peacetime industrial uses. In war, it is indispensable. A basic ingredient in the manufacture of explosives, it also hardens metals parts for planes, tanks and guns; goes into nylon for parachutes and plastics for plane noses and turrets; freezes food for storage and shipment; makes fertilizers.

The "Bazooka" is the newest antitank weapon. Developed after long experiment by the Ordnance Department, the new tank killer is light enough to be carried in a jeep or by two soldiers at a dog-trot. Its high-explosive projectile makes it an effective arm for raiding and reconnaissance groups, as well as for defensive use by drivers, orderlies and mess personnel. Two men handle it, one loading the piece while the other aims and fires.

Old spark plugs are a recognized source of easily salvaged strategic material metals, and under WPB regulations, motorists now must turn in worn-out plugs when purchasing new ones. In one test salvage drive 7,400 old spark plugs yielded a total of 882 lbs. steel, 39 lbs. copper, 25 lbs. nickel alloy and 54 lbs. brass. Nothing but a hammer is needed to break plugs up so that the different kinds of scrap can be separated. Supply officers are pleased with the quantity of high-grade scrap salvaged in this way.

Son: "Daddy, won't you please plant this in the Victory Garden?"

Father: "But this is Dogwood. How will that help us win the war?"

Son: "Please, Daddy. We can give all but one of the puppies to the Army."

Sow an act and you reap a habit. Sow a habit and you reap a character. Sow character and you reap a destiny.

—Charles Reade.

Check this list. It will help you decide— WHAT CAN I DO TO HELP WIN THE WAR?

I regularly buy War Stamps and Bonds—at least 10% of my income.

I avoid unnecessary expenditures in order to help prevent inflation.

I cheerfully observe all rationing regulations and do not hoard.

I budget my ration points carefully and don't waste food.

I work where I can do the most good for the war effort.

I get to work on time and am never avoidably absent.

I do my best to stay healthy.

I do my best to avoid accidents, especially if I work in a war plant.

I watch what I say and spread no rumors.

I conserve tires and gasoline.

I share my car with others.

I travel only when absolutely necessary.

I carry my own bundles when shopping to save manpower, gas and tires.

I contribute to the Red Cross and all War Relief funds.

I save and turn in scrap metal, used cooking-fats and other needed materials.

I do Civilian Defense work.

I work with the Red Cross or other volunteer groups.

I am planting a Victory garden.

I contribute books to the men in the service.

I write to friends and relatives in the service.

I observe dimout and blackout regulations to the letter.

This list, of course, is not complete. Every man, woman and child will find many other ways to help. Check this list with your neighbors and find out what they are doing. But get going! Do all you can! And do it now! Consult your local Civilian Defense Council for further information.

They give their lives; you only lend your money. Can you honestly say you are investing all your surplus money in War Bonds?

Juvenile Voices

Frostburg, Md. — Dear Juveniles: Yes, the month of July is almost gone and it just dawned upon me that I hadn't sent a letter to the Nova Doba as yet. I almost broke my promise to write, didn't I?

Juveniles, here I am again appealing to you to write to the Nova Doba. You don't know what you're missing when you don't write. Just think of the wonderful feeling of seeing your letter in a paper which is distributed throughout the United States. So won't you write, even if it's only a few lines? Let's start the Magic Carpet rolling again!

Vacation is here and I'm sure we're all enjoying it. You may not be able to visit Grandmother this year but think of all the things that can happen in your own garden.

Four members of our Lodge No. 187, AFU are serving in Uncle Sam's forces, namely: Anthony Stucin, Stanley Sivic and my two brothers, Frank and John Urbas. This may sound like a small number to some of you but our lodge is rather small and we're really proud of our boys fighting out there for the Four Freedoms.

Congratulations to Frances Zele and Veronica Barbich. I can remember when they wrote to the Juvenile AFU Column—those wonderful and interesting articles. No wonder they got such fine positions!

Well, Juveniles, the time has come when I must bring this "gabbing" to an end but again, won't you please write?

I'll be looking for those letters and until the next time, regards to all.

A proud AFU'er from Maryland,
Helen Urbas
R. F. D. No. 1
Frostburg, Md.

Report of the Secretary of the Finance Committee of A. F. U.

During the first half of 1943 the Finance Committee of the American Fraternal Union authorized the purchase of \$100,000.00 U. S. War Savings bonds, Series G, bearing 2½% interest if held to date of maturity. No other bonds were purchased during said period.

ANTON ZBASNIK,
Secretary, Finance Committee

PICNIC LUNCH

Housewives! Here's a tip from the Greater Cleveland Safety Council that may save your family from death or suffering. Be careful when you pack that picnic basket. This is the time of the year when food poisoning takes its heaviest toll.

Safety News

Bugs can wreck your car and injure you, Mr. Motorist—simply by landing on your windshield in force. Keep your windshield clean of bugs, and dust, says the Greater Cleveland Safety Council, and you will be able to see clearly and drive more safely.

War Workers, the Greater Cleveland Safety Council asks you to be extra careful—at work, at home, at play, on the streets and highways—to save manpower for warpower.

In the driver's seat of your car you have a chance to do a lot of good turns. In fact, every time you swing the steering wheel around, you can and should do a good turn! The Greater Cleveland Safety Council says it is always a good turn to slow down gradually before you make a turn, signaling your intention with your arm, and making sure you are not cutting across in front of another car close behind.

BEAUTY HINT

Women spend millions of dollars every year for preparations and treatments to enhance their beauty. But ladies, here's a beauty hint from the Greater Cleveland Safety Council that won't cost a cent—and it's more important than all the face creams in the world. Be careful—on the street, at home, everywhere. An accident may mar your beauty forever!

Say, it's really grand to take a cool, invigorating shower these summer days, isn't it? But be sure you don't take a bad fall along with it! The Greater Cleveland Safety Council warns that many serious accidents result from bathroom falls. The Council suggests you have a non-skid mat in your tub or shower and a hand-hold on the wall. Remember, home accidents slow up victory.

Your shoes contain three things that are valuable to both you and Uncle Sam. These three things are leather, which is on the rationed list, and your two feet, which are irreplaceable. The Greater Cleveland Safety Council asks you to think of that the next time you are tempted to walk across the street against a red light, or to work without safety shoes in the jobs where they are needed!

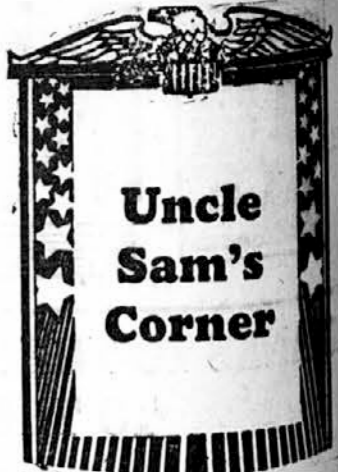
Curiosity killed the cat, so the saying goes. Curiosity about highway accidents also kills and injures people sometimes because many drivers insist on stopping their cars and milling around the scene of an accident. The Greater Cleveland Safety Council suggests that you stop only if help is needed. Don't increase the confusion and danger by lingering around merely out of curiosity.

DOES THE WAR AFFECT THE WEATHER?

Do shells from cannon or heavy bombings on the battlefields cause rainstorms over here. No! says L. A. Hawkins, question-and-answer authority of the General Electric Science Forum.

"Terrific as the forces let loose in a heavy barrage or bombing raid may seem to us," he said, "they are utterly puny and ineffective compared with the forces which control the weather. It has been well said that 'we shall be able to control the weather only when we are able to stop a mass of air 190,000,000,000 tons from going on its way.'"

—Science Digest

Hospitals Get Adequate Amount of Food:

No one who has the misfortune to be confined to a hospital these days need worry about getting adequate amounts of food, rationed and otherwise, which are essential to health, says the OPA. Rationing boards have the authority to issue supplemental allotments to meet the dietary needs of all patients living in, and receiving care in hospitals.

Wardens Continue to Get Supplementary Gas:

The gasoline stock of air raid wardens remains steady. OPA has announced that wardens can continue to get supplemental rations on their B cards to enable them to carry out their duties, although they are not eligible for C books. It's too late in the year now, for planting, so there's no longer extra gas for those who would start a garden, regardless.

New OPA Regulation for Shoe Stamp for Foreign Travelers:

Travelers from foreign countries, inmates of institutions, internees and other persons not eligible for War Ration Book will be allowed one shoe stamp in every shoe ration period.

This newspaper, like all fraternal papers, is a symbol of the liberty and freedom for which we fight. You, as a reader of this paper, can do your share to protect these liberties. MORE WAR BONDS!

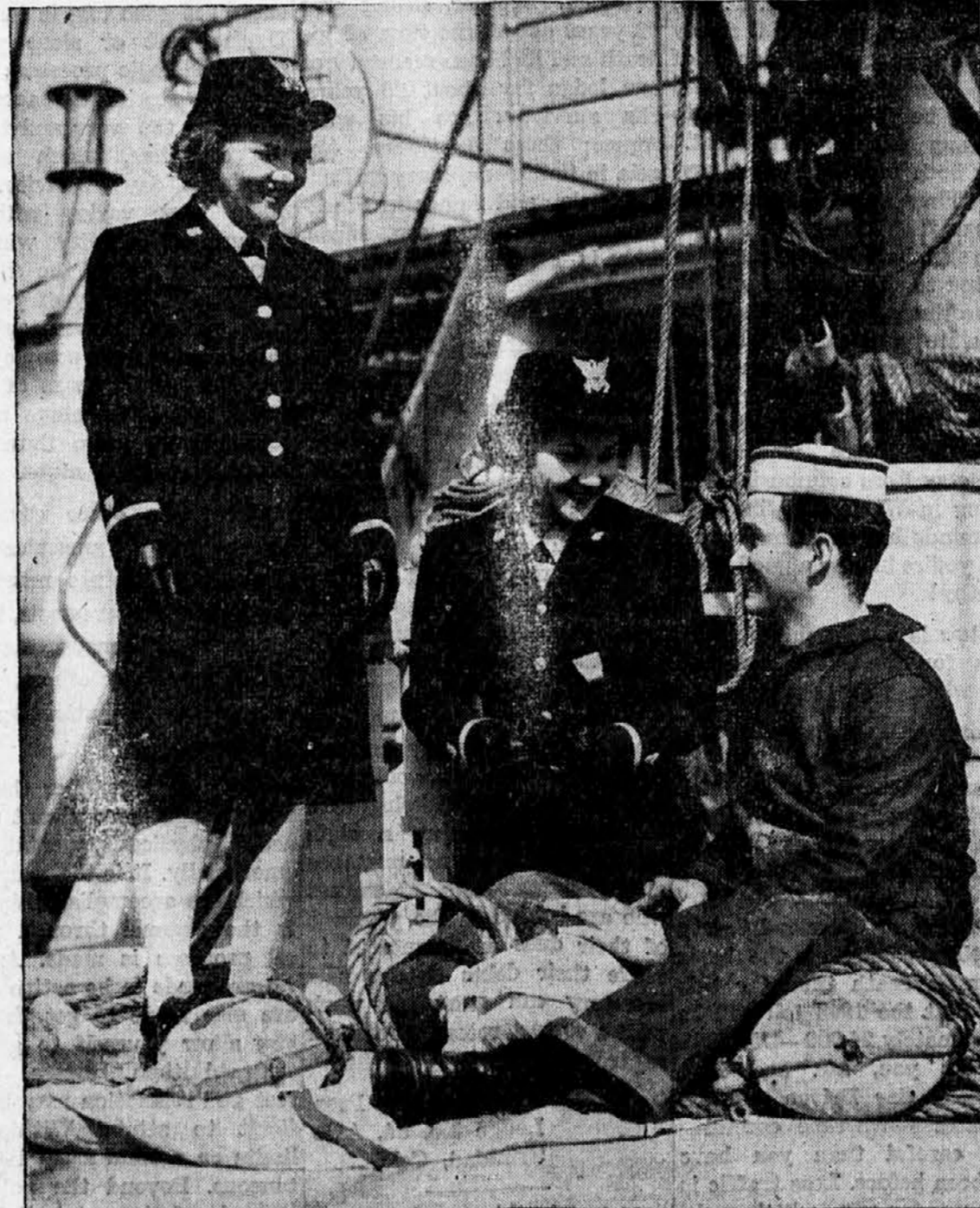
Decrease in Electric Light Bulb Styles:

You may not have noticed but when you last bought electric light bulbs, you had a choice of 1,700 styles to choose from. Instead of the former 3,500. We saved 8,000 tons of war-important tungsten by cutting down the number of styles. Only the colors are now readily available: White, green, red and blue. The 50 and 75 watt bulbs will soon be completely eliminated.

Vitamin A:

The government is warning against hoarding but there's one thing of hoarding you can do that's not only legal but beneficial. Vitamin A can be stored in your body for future use and it is a very good time to stock up on it since the food hoarding which is most abundant during the summer. Bright green and yellow vegetables are excellent sources as are some of the red ones like tomatoes. Try to eat some of these vegetables daily.

Learning Their Lines

A cadet of the Coast Guard Reserve explained rigging to Ensigns Doris Springer (left), and Frances Gulliver, when they visited training ship at the Coast Guard Academy at New London, Connecticut, when officers of the Women's Reserve of the Coast Guard are indoctrinated.

FIGHTING JUGOSLAVIA

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,

Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Yugoslavia)

(Continuation)

Like the Germans, the Italians in similar manner disseminate the land with state and pseudo-state organizations. In all the larger localities they have organized branches of the Fascist party, societies for recreation after work (Dopolavoro), etc. "The Institute for Italian Culture" has the task of spreading Italian culture in Slovenia, establishing libraries in Ljubljana, giving cultural-political lectures and language lectures. After the course is completed, the graduates receive a diploma which, of course, has chiefly a political significance. School children from elementary schools to the university are organized in forcible organizations outside of school GILL (Gioventu Italiana Littorio Ljubljana) and GUF (Gruppi Universitari Fascisti). "The federal command of the Italian youth of Ljubljana" exercises the political supervision over all the students enrolled in the public elementary schools—there are no other in Slovenia—and looks after their proper

world attitude. "The compulsory school patronate" provides the material help to school children with free books, tablets and other school necessities; it distributes food through school kitchens, distributes clothing and shoes, establishes school libraries, recreation buildings and after-school study rooms. This "school patronate," of course, is a thoroughly Fascist institution, which tries to buy the souls of innocent children with material goods.

Like the other two occupiers, the Magyars also spread their cultural-political organizations on the occupied territory. In the "Youth" (Levente), they are training young men to become the leaders of a people that will—so they expect—by then become Magyarized. The Magyars sent some of the youths from the occupied territory to special institutes in the interior of Hungary, where they are to remain until they are completely Magyarized.

(To be continued)

DID YOU KNOW THAT—

A good Milch goat will give 1,500 quarts of milk a year.

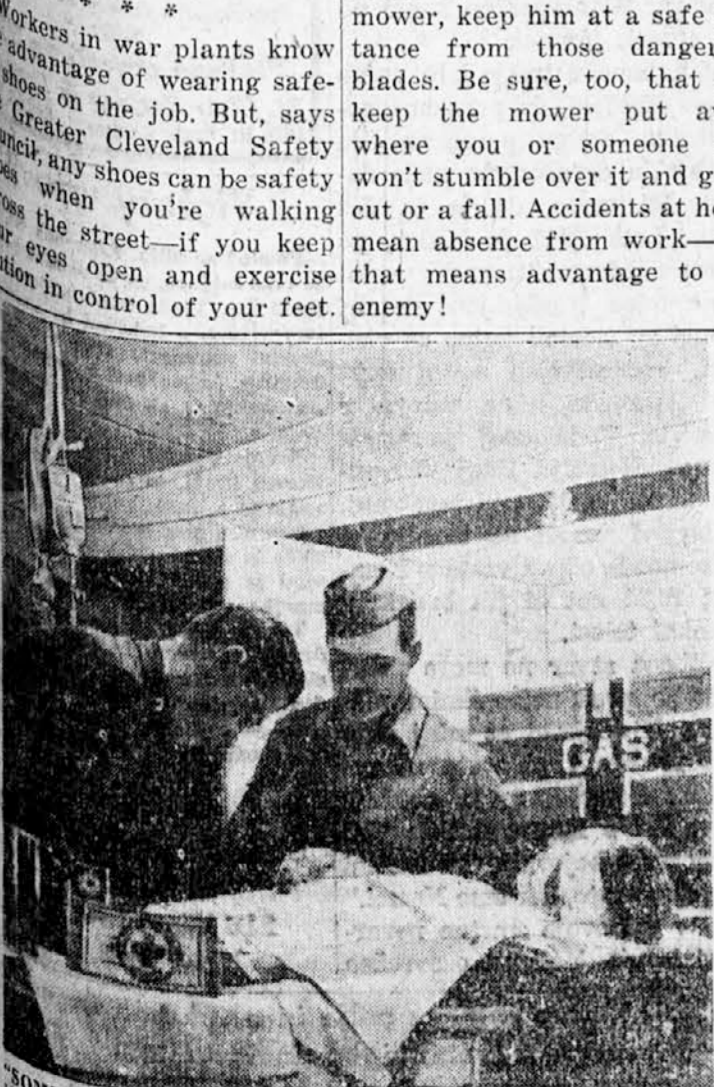
American school children are among the healthiest in the whole world. Accidents cause more than one-fourth of all deaths of school children.

More than 97% of the Navy Pearl Harbor have survived.

Coal, one of nature's most common raw materials, is particularly richer in rubbers than the islands of the East; more bountiful in fibers than the Japanese silkworms; wealthier in colors than the rainbow; and abounding in curative medicinals.

If you are a worker in a plant outside the city where there are no sidewalks leading from the plant, please read this message from the Greater Cleveland Safety Council: Always walk on the left side of any road, or even a driveway, so that you may face the traffic approaching on your right and not run the risk of being struck from behind. Walkers, be war walkers!

Workers in war plants know the advantage of wearing safety shoes on the job. But, says the Greater Cleveland Safety Council, any shoes can be safety shoes when you're walking across the street—if you keep your eyes open and exercise caution in control of your feet.

"SOMEWHERE IN ALASKA"—Burned in an explosion, this soldier receives a transfusion of blood plasma, supplied from the millions of pints of blood contributed to the American Red Cross by patriotic men and women. Administering the transfusion is Capt. S. F. Cepelch, Redwood Falls, Minn., and Cpl. Mark Shefer, St. Louis, both of an army medical detachment.

The Problem of Trieste

By Ivan M. Tchok

(Continuation)

The main argument on which Italy based her claims to Trieste, and the rest of the Julian March was that she wanted to free her children from the Austrian yoke and unite them with the mother country. What are the facts?

Trieste itself was predominantly Italian, but it had a large Slavic minority. But out of one million inhabitants of the entire Julian March two-thirds were Slovenians and Croats. Trieste was an island in Yugoslav territory. On all sides it was surrounded by Slavs. Half a mile out of Trieste, Slovenian, not Italian, was the spoken language. Furthermore, out of some 10,000 square kilometers less than 1,000 kilometers of the Julian March was inhabited by the Italians. The rest was Yugoslav "national territory." Slovenians and Croats lived there for thirteen centuries.

During the last War and at the Peace Conference in Paris, Italian propaganda stress the point that the Julian March was a racially mixed territory; that no line of demarcation could be drawn between the Italians and the Slavs. But that line can be clearly established on the basis of Austro-Hungarian statistics, which did not favor the Slavs. The Census of population taken in 1910, showed that east of the river Socha, in the provinces of Gorizia, Trieste and Carnaro, there were no Italians at all except in the cities of Trieste, Fiume and Gorizia. The number of Slavs and Italians in these districts of the Julian March in 1910 was as follows:

District	Slavs	Italians
Canale	13,940	23
Gorizia (exclusive of the city itself)	41,430	2,734
Ajdovscina	14,691	9
Komen	14,042	250
Sezhana	15,524	93
Bovec (Plezzo)	5,529	8
Tolmin	15,168	21
Podgrad	16,595	7
Volosko	31,275	946

These statistics show that in the district of Gorizia (without the city) the Italians accounted for only 6.5% and in the district of Volosko only 3% of the population. In seven other districts they did not reach even 1%.

In six districts (Kobarid, Cerklje, Idria, Postojna, Ilirska Bistrica, Senozheche) there were 74,610 Slavs and no Italians.

All around Trieste, therefore, there is the purest Slav country without any racial mixture.

The situation is somewhat different in Istria. This province is also predominantly Slavic. In the towns on the west coast, the population is mostly Italian with bigger or smaller Slav minorities. Many centuries ago these towns were conquered by Venice and cut off from the Slav countryside in order not to permit them to prosper economically and become competitors of the Venetian merchant princes. Until the fall of Venice in 1797 they remained fishing villages. Austria built up the port of Pola into a powerful naval base with 50,000 inhabitants. Before the first World War, the towns on the west coast of Istria—Capodistria, Pirano, Buje, Parenzo, Rovigno, Dignano, and Pola—had altogether about one hundred thousand Italian inhabitants with Slav minorities. The rest of the province was a compact Slav mass. In the province as a whole there were 223,318 Slavs and 147,417 Italians in 1910.

According to Austrian statistics, the population of Trieste consisted of 118,959 Italians and

59,319 Slavs. In addition there were at the time some 40,000 Italian immigrants, citizens of the Kingdom of Italy, who at the outbreak of the war between Austria and Italy in 1915 had to leave Trieste as enemy aliens. But thousands of Slavs were falsely listed as Italians by the authorities.

Geography did not put Trieste into Italy, but rather at the door of Italy. After being a Roman colony, Trieste became an Italian center, surrounded on all sides by purely Slavic territory. For centuries, Trieste remained an insignificant port without any contact with the surrounding country. After the decline of Venice, Trieste began to develop into an important Mediterranean port. Immigrants started to pour into it from all parts of Europe in search of employment and profits. Since the natives were Italians, Italian became the language of the street and of business. In the nineteenth century the population of Trieste began to grow rapidly with the development of new business enterprises. Lloyd Austriaco, Assicurazioni Generali and Riunione Adriatica were established in 1831. The railroad connecting Trieste and Vienna and new dockyards were built in 1857. Porto Nuovo, with its fine harbor installations, was completed between 1869 and 1883. The splendid Transalpine railroad was built in 1907.

The manpower required for operation of these enterprises came from the surrounding Yugoslav regions, and the population of Trieste became largely Slavic. According to the Census of Population of 1900, Trieste had 178,000 inhabitants. Of this total, 139,000 or 78% were born in the overwhelming Slavic Julian March and 10,000 or 5½% in Carniola which was exclusively Slavic. Thus Trieste became racially a Yugoslav city. The municipal administration of Trieste was in Italian hands. About the beginning of the last century, the authorities started an active policy of Italianization. In 1861, the city council enacted a law prohibiting the use of any other language except Italian in public schools. No Yugoslav schools were allowed for Yugoslav children. A special organization, Lega Nazionale, (National League) was created for the purpose of Italianizing Yugoslav children. No Slovenian or Croatian could obtain employment in the municipal enterprises of Trieste unless he consented to be classified as an Italian. In addition, the city administration promoted the migration of Italians from the

SHOE SUPPLY SEEMS AMPLE

Since the shoe rationing system was put into effect last February, the shoe industry has maintained the Nation's shoe standard of living very well, and the prospects are said to be good for meeting the demands of OPA's three-pairs-a-year program.

After the run on the stores in mid-June to cash the No. 17 coupons, total inventories for the whole Nation were estimated at 185,000,000 pairs, which represented a drop of about 15,000,000 pairs from stocks at the beginning of the year. In the first five months of this year total production was put at 195,000,000 pairs, of which some 19,000,000 were for the Government's military and Lend-Lease needs. For the corresponding period of last year production was 212,000,000 pairs, and the Government's requirements were 14,000,000—which figures up to a net reduction of some 22,000,000 pairs for civilians this year.

But though restricted raw materials and a growing Government demand decreased this year's output for civilians under that of 1941 (the record year) and of 1942, the total for this use is expected to come within five or 10 per cent of the pre-war average. With the increase of purchasing power there arose an increased demand for shoes in the last two years, especially for the higher-priced shoes. The makers of "volumé shoes" were hard hit, and appealed for relief. This was believed to have been granted by the rationing program, for with the high-priced grades exhausted, demand will fall on the cheaper shoes.

Prospects of supplies of raw materials are good. Cattle hides, including some 6,000,000 imports, are expected to reach a total of about 25,500,000. With the Government taking from 8,000,000 to 9,000,000, there will be left for civilians about 16,500,000 hides—compared with 19,000,000 last year. Supplies of calfskins and kids, goat and kidskins promise to equal last year's column.

—Pathfinder

Copperless coppers have joined nickelless nickels in the U. S. Mint's program to conserve strategic materials for military use. By authority of Congress, steel is replacing the 95% copper alloy formerly used in the coins. This will effect a yearly saving of some 4,600 tons of precious metal.

Kingdom of Italy, then a foreign country, even from such remote parts as Sicily. Importation of aliens was permitted by Vienna in order to weaken the Yugoslav strength in Trieste.

(To be continued)

GIRLS HAVE MORE TOOTH DECAY

Girls have more teeth affected by decay than boys of the same age, according to a report by Lieut. Harry J. Healey, and Dr. Virgil D. Cheyne, Indiana University School of Dentistry, in the Journal of the American Dental Association. This statement was based on a survey made of 4,348 University of Minnesota freshman students and 3,234 students at the University of Indiana.

The difference in the prevalence of decay between boys and girls was not large, however, and the investigators believe that the length of exposure of the teeth in the mouth would account for this. A girl's permanent teeth come through sooner than a boy's, so that beyond this difference the authors believe that the decay bears no relation to sex.

—Science Digest

DOPISI

Chisholm, Minn. — Najprvo želim nekoliko popraviti zapisnik zadnje seje minnesotske federacije društev ABZ. Zapisnikar tam poroča, da sta bila od društva št. 54 navzoča Frank in Karolina Fink, v resnici pa ni bilo nobenega od dotičnega društva. Od društva Sloga, št. 230 smo bile pa tri zastopnice, pa ni nobena imenovana v zapisniku. In na splošno je zapisnik precej pomanjkljiv.

Dne 8. julija se je vršila seja društva Sloga, št. 230 ABZ. Udeležba je bila bolj slaba, če pomislimo, kako važno glasovanje je bilo na omenjeni seji. Kakor se čita v Novi Dobi je med člani precej godrnjanja nad iniciativno, kakršna je prišla iz glavnega urada. Posebno prav je zapisal brat Ivan Kapelj, tajnik društva št. 71 ABZ v Clevelandu. Kaj briga minnesotski zavarovalniški department, kako bodo člani plačevali naklade po 25 centov na mesec, saj jih ne bo on plačeval! Naj bi glavni urad raje skušal izposlovati od zavarovalniškega departamenta dovoljenje, da se konvencija odloži na čas po vojni. Prihranilo bi se s tem precej tisočakov, katere bi se naj dejalo v vojaški sklad v pomoč vojakom, ki se bodo vrnili iz vojne, in bo eden ali drugi tako pomoč potreboval. Z odložitvijo konvencije za po vojni bi se tudi izognili obremenitvi železnic oziroma vlakov v teh časih, ko imajo železnice toliko drugega tovora. S premeščenjem konvencije bi se ne doseglo dosti, ker večina delegatov bi morala itak potovati na velike daljave. Vse nekaj drugega pa bi bilo, če bi se konvencija odložila za po vojni. Po vojni ne bo nepravilno glede potovanja in potnikom bodo na razpolago vse udobnosti. Če bi se apeliralo na minnesotski zavarovalniški department, bi morala v teh izrednih razmerah dovoliti, da se konvencija odloži za čas po vojni, ako članstvo tako želi. O tem smo tudi razpravljali na zadnji federacijski seji, pa ni v zapisniku ničesar omenjenega o tej razpravi.

Danes, ko to pišem, je 18. julija, in vreme je kar hladno. Pretekli teden je pa bilo vroče, nekatere dneve do 95 stopinj. Po vrstovih vse dobro kaže in upamo, da bo dobra letina, če slana ne pride prezgodaj. Turistov letos tukaj ni kot druga leta; temu bo v glavnem vzrok racioniranje gasolina. Turistični kemp in poletnih hišic ob jezerih niso letos nič odpri, ker je malo turistov. Nekaj jih pride z vlakom, potem se pa s takšiji odpeljejo do jezera. To so le bolj trgovci; delavcev prihaja malo. Zadnji teden je bila prišla iz Sault Ste. Marie, Mich., kjer je njen mož saržent, na obisk naša starejša hči s tremi otroki. Izrazila se je, da se ji prav dopade v Minnesoti, dasi je bil to njen prvi obisk tukaj.

Pozdrav vsemu članstvu Ameriške bratske zveze!

Frances Lukanich, članica društva št. 230 ABZ.

Trinidad, Colo. — Članstvu društva Sv. Andreja, št. 84 ABZ, naznanjam, da je dne 1. julija umrl naš društveni tajnik brat Jacob Prunk. Oboljel je 15. junija, naker se je podal v bolnišnico v Pueblo, kjer je bil operiran. Pokop je dne 1. julija preminil. Pokopan je bil po katoliških obredih dne 5. julija v Trinidadu, Colo. Pokojni Jacob Prunk je bil ob času smrti star 52 let, tajnik našega društva pa je bil kakih 10 let. Zapušča soprogo Agnes Prunk tukaj, tri hčere, namreč Angelino v Californiji, Mary v Denverju, Colo., in Agnes v Starkvilleu, Colo., ter sina Jacoba, ki služi v vojni mornarici Zedinjenih držav.

Družina pokojnega Jacoba Prunka se želi tem potom lepo zahvaliti uradnikom in članstvu društva št. 84 ABZ in društvu št. 284 HBZ za venco in cvetlice, za spremstvo pri pogrebu in za vso naklonjenost in pomoč izkazano za časa boleznin in smrti nepozabnega pokojnika.

Tem potom tudi pozivam članstvo našega društva, da se kar mogoče polnoštevilno udeleži prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 15. avgusta. Na tej seji bo treba izvoliti novega tajnika in zapisnikarja. Dalje prosim člane, da prinesejo s seboj na sejo potrdila o plačanih asementih, da ne pride do kakšne zmešnjave in da se nikomur ne to godila krivica. Člani, ki kaj dolgujejo na asementih, so prošeni, da poravnajo svoj dolg, da bo novemu tajniku lažje voditi njegove posle. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 84 ABZ: Matt Karcich, predsednik.

Denver, Colo. — Dne 10. junija je tu po večmesečni boleznin preminila Mary Peterlin, dobra članica našega društva št. 21 ABZ. Dne 15. junija smo jo položili k večnemu počitku na pokopališče Mount Olivet. Pokojnica zapušča žalujočega soproga, enega sina in tri hčere, od katerih dve živeta v Californiji, ter sestro Frances Ponikvar. Pokojnica je bila pristopila k našemu društvu 11. avgusta 1912; torej je bila članica skoro 31 let. Njena največja skrb je bila, da je bil vselej pravočasno plačan asement zanj in za njeno družino, ki vsa spada k našemu društvu. V imenu društva želim pokojni sestri sladek počitek v svobodni ameriški zemlji, družini in sorodnikom pa naj bo tem potom izraženo iskreno sožalje.

Piknik, katerega je bilo naše društvo priredilo 18. julija v proslavo 45-letnice ABZ, je bil nepričakovano dobro obiskan, če upoštevamo sedanje razmere. Poset bi bil lahko še boljši, če ti bili prišli še nekateri nadaljnji člani, katerih nista zadrževala niti delo niti bolezen. Vsekakor, kakor že omenjeno, obisk je bil dober in s čistim dobičkom prireditve se bo precej podprla društvena blagajna. Naj bo torej na tem mestu izražena zahvala vsem delavcem in delavkam, ki so neumorno delali na pikniku, in istotako naj bo izražena zahvala vsem članom in članicam, ki so se piknika udeležili. Posebej pa naj bo še izrečena hvala uradnikom in članom drugih bratskih društev, ki so prišli na naš piknik. Ob priliki bomo skušali naklonjenost vrniti.

Zdaj pa, člani in članice našega društva, vas spet prosim, da mi priskočite na pomoč v tekoči kampanji. Kot znano, smo prvi dosegli predpisano kvoto 45 točk v novih članih, za katere smo prejeli nagrado v znesku \$45.00. Nagrado sem razdelil med tiste člane, ki so mi pomagali kvoto doseči. Zdaj smo na delu, da ponovno dosežemo kvoto 45 točk, bomo dobili (Dalje na 6. strani)

"BUT I ASSURE YOU, MISS CALTHORP, THIS IS THE WRONG IMPLEMENT FOR THIS KIND OF WORK!"

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

li izplačano ponovno nagrado v enakem znesku kot prvič. Eno tretjino jih že imamo za novo kvoto, in, če mi člani in članice pridejo na pomoč, upam, da bomo kvoto dosegli tudi drugič. Dosedaj še tega ni poskusilo nobeno društvo. Pa morda tudi tu dobimo tekmovalec, kar bi bilo seveda zaželjivo. Torej, pojdemo na delo; še imamo čas do 11. novembra! — Za društvo št. 21 ABZ:

Frank Okoren, tajnik.

Barberton, O. — Dobil sem izjave od nekaterih krajevnih društev ABZ, da so zadovoljna poslali zastopnike na prihodnjo sejo federacije ohijjskih društev. Zato prosim vsa društva ABZ v Clevelandu, da pošlje zastopnike na sejo federacije, ki se bo vršila prvo nedeljo v avgustu ob deseti uri dopoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Društva v Clevelandu prosim v imenu federacije, da bi nam preskrbela dvorano. Ne vem, katero društvo bi posebej imenoval, zato prosim vsa društva, ki imajo kaj veselja do skupne seje. Upam, da nam bo ustrezno. Dolžnost nas vseh je, da delamo složno in skupno za napredek organizacije. Vabljeni so na sejo vsa društva ABZ v državi Ohio. Dragi bratje in sestre! Vem, da je težava zdaj s temi sejami zaradi dela in potovanja, vendar je naša dolžnost, da storimo, kar je v naših močeh za napredek Ameriške bratske zveze. Bratski pozdrav in na svidenje prvo nedeljo v avgustu! — Za federacijo društev ABZ v državi Ohio: John Ujčić, predsednik.

Rock Springs, Wyo. — Članstvo društva št. 18 ABZ obveščam, da se bo naša prihodnja seja, ki se bo vršila v nedeljo 15. avgusta, pričela eno uro prej kot običajno. In sicer, namesto ob desetih, se bo pričela ob devetih dopoldne. Po seji se pa odpravimo na piknik, ki bo na znanem pikniškem prostoru ob reki Green River. Ker bo to v letošnjem poletju edini slovenski piknik v tem kraju, upam, da ga v obilem številu posetijo člani in prijatelji. Pozdrav! — Za društvo št. 18 ABZ:

Louis Taucher, tajnik.

Denver, Colo. — Zadnje čase je bilo precej razprav v našem glasilu Novi Dobi o iniciativnem predlogu. Nekateri so pisali za, drugi proti; vsekakor se je večina oglašala proti. Izid glasovanja nam še ni znan. Mišlim pa, da če predlog ne bo sprejet, bo prihodnja konvencija našla pota in sredstva za izplačanje polnih smrtnin dedičem padlih članov-vojakov. Dosedaj, kolikor mi je znano, nismo imeli še mnogo izgovor, in upajmo, da bo pred našo prihodnjo konvencijo vojna končana, in takrat bomo vedeli, kako stojimo z našimi financami in bveznostmi.

Tudi mišljenje članov našega društva je bilo v glasilu priobčeno pred nekaj tedni, in sicer potom našega društvenega tajnika brata Franka Okorna. Zakaj? Zato, ker je bil tak sklep društvene seje z dne 10. junija. Omenjena seja je samo razmotrivala o iniciativi, a glasovali nismo, ker do takrat še nismo bili dobili glasovnice iz glavnega urada, dasiravno se je glasovanje uradno pričelo že 2. junija. Glasovati smo torej imeli priliko samo na eni seji in sicer 8. julija.

Članstvo na seji dne 10. junija je dalo navodilo, da eden ali drugi društveni uradnik v glasilu raztolmači mišljenje društva v tem oziru. Članstvo je bilo mnenja, da v slučaju potrebe se magari plača naklada desetih dolarjev, ne pa sedaj nakladati takega visokega iz-

rednega asesment, dokler nam ni potreba dokazana. Odločeno je bilo, da o tem piše v glasilu brat tajnik Okoren, ali pa podpisani kot predsednik; odločitev med nama je bila, da piše on. Na gori omenjeni seji se je brat Okoren tudi izrazil, kako je podpisal resolucijo iz glavnega urada in kaj je dodal. Vsekakor, kar je pisal v glasilu, je pisal po naročilu društva. Kot predsednik društva sem si štel v dolžnost, da zadevo med članstvom in odborom našega društva in odnos slednjega napram resoluciji glavnega odbora raztolmačim.

Upajmo, da bo kampanja nabiranja novih članov v proslavo 45-letnice Ameriške bratske zveze v svoji drugi polovici še bolj uspešna kot je bila v prvi, vse članstvo bratsko pozdravljamo. — Za društvo št. 21 ABZ: Steve Mauser, predsednik.

Cleveland, O. — Napredek S. N. Muzeja. — V kratkem času bo pripravljen še 15 razstavljanih omar, vsega skupaj 25 lepih železnih in belo pobarvanih. V te omare se bo razložilo lahko mnogo stvari za ogled posestnikom S. N. Muzeja v S. N. Domu na St. Clair Ave. Zato opozarjam vse tiste, ki imate kakšne zanimive stvari, da jih prinesete ali pošljete v Muzej za razstavo, kjer je pravo mesto za take zanimive reči. Kdor je videl muzej, prizna, da so te omare zelo primerne za ta namen, lepe in varne ter bodo ostale nepoškodovane, ker so vse železne in steklene.

Izza zadnjega poročila smo prejeli v S. N. Muzej zopet lepo število zanimivih in zgodovinskih predmetov, katerih pa podrobno sedaj ne morem vseh opisati, ker bi vzelo preveč prostora. Navedem naj le v glavnem darovatelje in predmete, ki so jih prispevali.

Fr. Klune, Chisholm, Minn., slika "Kapitalizem"; Mrs. Mary Jurca, Detroit, Mich., svetilka, dve sliki in žlička; Herman Grebenc, Cleveland, slika S. D. Doma v Detroitu, Mich.; Anthony Klancar, knjige; Rev. Cannon John J. Oman iz Newburgha, Cleveland; Primož Trubarjev katekizem iz leta 1551, in tri druge stare slovenske knjige.

Trubarjev katekizem je ena prvih slovenskih knjig, ki so bile kdaj tiskane. Trubar je bil sploh prvi, ki je pričel pisati slovenske knjige, ki so izšle v Tubingenu v Nemčiji leta 1551 in Slovenci bomo čez nekaj let praznovali 400 letnico izdaje prve slovenske knjige. Ta knjiga Trubarjevega katekizma je fotografski posnetek prave in edine originalne knjige, ki se nahaja v knjižnici Nacionalne biblioteke na Dunaju. Knjigo je izdala akademska založba v Ljubljani leta 1935. Rev. Oman izrekam v imenu S. N. Muzeja pristrčno zahvalo za ta dar te izredno zanimive slovenske knjige, kot tudi za ostale tri.

Mrs. Anna Eršte, razne slike; Mrs. Frances Gerbec, Canton, O., slika Bleda, narejena iz vzgialic, in knjige; Peter Pasich, Calumet, Mich., slika prvega slovenskega podpornega društva v Ameriki, društva Sv. Jožefa, Calumet, Mich., iz leta okrog 1902; John Homez, Aurora, Ill., konvencna slika Sv. Barbore v Forest City, Pa.; Leopold Kushlan, Cleveland, dva kovanca v spomin na konvencijo KSKJ in JSKJ, tedaj podaril delegatom Matija Pogorelec, regala, koledar Glasa Naroda in stara članska knjižica dr. Sv. Rešnjega telesa, njegove tete; Beroš studio, slika Ivana Zorman; Mrs. Katie Kogoy, razne knjige; Matija Pogorelec, Duluth, Minn., lepo število starih slovenskih knjig, časopise in druge zanimivosti; Edw. Bransel, Cleveland, 20 kosov raznega starega denarja, železna ručica in znaki; Anton in Mary Jordan, Millvale, Pa., nekaj kovanega starega denarja; Frank

Alič, Pittsburgh, Pa., zbirka starega kovanega denarja; Mrs. Mary Willer iz New Yorka, N. Y., kapnik iz Postojnske jame; Sylvester Novak, Chisholm, Minn., šmarna petica, srebrn kovan star denar; dr. Rudolph G. Zerdun, Chicago, Ill., programe pevskih priredb v Chicagu in od hrvatskega pevskega zbora, ki obstoja nepretrgoma že nad 40 let v Chicagu; Ivan Zupan, urednik glasila KSKJ, dve sliki slovenskega slikarja Germa in kos železne rude iz Minnesote; Tony Martinič ml., prvo originalno zastavo clevelandskega društva Zalostne matere božje iz leta 1907; Charles Suša, Cleveland, dva lepa velika okvirja za slike in fotografije nadporočnikov v Gradcu iz leta 1909, med katerimi je tudi njegov brat Franc Suša, ki je naredil znani načrt za Kraški vodovod; Jos. Bogdanich, Eveleth, Minn., hrvatska pastirska piščalka, fina; Anton Zornik, Herminie, Pa., dve konvencni sliki: ena od SSPZ, druga od SDPZ Conemaugh, katere je podaril sin pokojnega Zorkota iz West Newtona, Pa.; Michael Lah, Cleveland, tamburica in nekaj števil zanimive reje.

Vsem prispevateljem stvari v S. N. Muzej se iskreno zahvalim in želim, da bi se našlo še mnogo drugih, ki imajo istotako zanimivost spravljene v raznih kovčegih in na podstrešjih, da bi jih našli in oddali v muzej, 6409 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Erazem Gorshe.

Barberton, O. — V Novi Dobi je že bilo naznanjeno, da se bo vršila seja ohijjske federacije v Clevelandu in sicer dne 1. avgusta. Upam, da se bodo vsaj vsa bližnja društva polnoštevno odzvala povabilu in poslala svoje zastopnike. Sedajni čas je resen ne samo za našo Ameriko, za nas posameznike, ampak tudi za vse naše podperne organizacije. Prišli so že in bodo še razni problemi, katere bo treba rešiti pri naši Zvezi vsaj tako, da bo večina članstva zadovoljna. Najbolj primerne za take razprave so pa seveda seje naših federacij. Včasih smo bili mi v Ohio nekako na prvem mestu v aktivnosti in smo se radi malo potrkali po prsih. Že več kot eno leto pa nekam dremljemo. Dajmo se, bratje in sestre, zopet vzdrmiti in postati aktivni, kar nam končno bo vsem v korist.

Anton Okolish, preds. gl. porotnega odbora ABZ.

ZANIMIVO POROČILO

(Nadaljevanje s 1. strani)

armada uničena. Znano je, da so se tri partizanske divizije, ki so se vojskovali v Črni gori proti dvakrat močnejšemu sovražniku, izvile iz obroča ter nadaljujejo sedaj še s srditejšo vojno proti osišču. Ob času, ko je osišču prisiljeno, premeščati svoje čete v Italijo, se smatra to kot za izredno zaslugu za stvar zaveznikov."

Po tem važnem naznanilu razpravlja zavezniški glavni stan o patriotskih silah generala Mihajloviča, ki so že od leta 1941 v neprestanem trenju s partizani.

"Nadaljna ugodna vest je," pravi dalje glavni stan, "da so čete, ki so pod poveljstvom generala Mihajloviča, sedaj obsojile "kvizlinške četnike," ki so že dolgo sodelovale pri Mihajlovičevem gibanju ter prejemale pod tem plaščem vojaško pomoč od osišča za boj proti partizanom. Čete generala Mihajloviča doprinašajo sedaj hraber in časten delež v skupnem boju proti okupatorjem.

"Kakor v drugih delih Evrope, je tudi jugoslovanski odpor tesno povezan z načrti invazije. Angleški vojaški stiki s četniki generala Mihajloviča in partizani dajejo zagotovilo, da se gerilska aktivnost v Jugoslaviji

ne bo vršila brezglavo in tjavendan, temveč z veliki učinkom na danih mestih in v danih trenutkih.

"Primer jugoslovanskega odpora je dan s potrjeno vestjo, da so partizani v Hrvatski izza leta 1942 napadli in uničili 250 vlakov osišča, ko so vozili po hrvatskih železnicah."

To je prva angleška izjava o gerilski aktivnosti v Jugoslaviji. Dalje je to prvo oficijelno priznanje od strani angleške vlade, da so Britanci navezali vojaške stike s partizani. Dalje je tudi znano, da so bili Angleži že dlje časa v stikih s partizani toda to so sedaj prvokrat oficijelno priznali.

Se več: to je prvo britansko priznanje, da je Tito poveljnik partizanskih armad. Tito je načelnik štaba Ljudske osvobodilne armade, ki jo upravlja civilna partizanska vlada Ivana Ribarja, bivšega predsednika jugoslovanske skupščine v Beogradu.

Dalje pa je to tudi prva vest, da je general Mihajlovič obsodil "kvizlinške četnike." Toda ta izjava je zelo nejasna in nezazumljiva.

Izraz "četnik" prihaja od stare turške besede "četa," ki pomeni toliko kakor skupina ali krkdelo. To je stara balkanska beseda in četniki so se udeleževali v vojnah zoper Turke. Po zadnji svetovni vojni je bila ustanovljena v Jugoslaviji organizacija četnikov.

Ob izbruhu sedanje jugoslovanske vojne je bil predsednik ali načelnik te organizacije Kosta Pečanac ki izza premirja pasivno pomaga osišču in kvizlinški vladi generala Nedića. General Mihajlovič ni nikoli sodeloval s to grupo temveč vedno proti nji ter se z njo tudi boril, torej se ji sedaj ne more odpovedati.

Gibanje generala Mihajloviča je označilo z izrazom "četniki" svetovno časopisje ker je bila to skupina gerilcev, organiziranih v posamezne čete. Ta skupina je še vedno popularno znana kot četniki, zato je težko ugotoviti, kdo je bil obtožen in po kom. Nekateri pristaši generala Mihajloviča so pod vodstvom nekih starejših oficirjev že pred več meseci dezertirali, nakar jih je obsodil kralj Peter v Londonu, toda to je stara zgodba.

Kakor je ta korespondent že ponovno sporočil, so Titovi partizani in Mihajlovičevi četniki tako zagrenjeni drug proti drugemu, da so oboji sprejemali pomoč osišča v uničevanju drug drugega. Toda sedaj je dovolj vzroka verjeti, da je ta tendenca minila.

Do letošnjega marca so Angleži dosledno podpirali generala Mihajloviča in jugoslovansko vlado v zamejstvu, dočim so Rusi prav tako dosledno podpirali partizane. Med tem je bilo več prizadevanj, da se izleči to situacijo, toda uspehi so bili omejeni.

Besedilo današnje izjave na vsak način potrjuje mnenje mnogih oseb, ki so pazno zasledovale angleške radio-oddaje v Jugoslavijo, da se je Velika Britanija znatno ohladila v svojem prijateljstvu do Mihajloviča, in da vsaj toliko kot njega, podpira sedaj tudi partizane. To utegne razdražiti mnoge Srbe, ker dajejo oni največjo podporo gibanju generala Mihajloviča, dočim bo druge zadovoljilo. Na vsak način pa bo zadovoljna Moskva, ki je že od leta 1942 pro-partizanska in antičetniška.

Iz tega pa naj nihče ne sklepa, da so Angleži odrekli svoje priznanje in pomoč Mihajloviču, ki je bil prvi viden balkanski gerilski voditelj. To pomeni samo, da skušajo biti Angleži nepristranski in pomagati oboima strankama. Tako je na primer znano, da so zaloge, ki so pošiljane tajnim putem v Jugoslavijo, sedaj enako razdeljene med obe strani.

Med vsemi ostalimi senzacionalnimi vestmi, ki prihajajo te dni, se nikakor ne sme prezreti opisanih dejstev, ki bodo tvorila važne implikacije v bodočnosti vzhodne Evrope kakor tudi potencialne anglo-ruske odnose. Zato je gotovo, da čuti ta zadnja angleška prizadevanja zlasti jugoslovanska vlada v Londonu, ki je samo za spoznanje bolj spravljiva in zmerna kakor je bila njena predhodnica.

— Tako ugotavlja N. Y. T.

RUSIJA V TRETJEM LETU VOJNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

človeka. Njihova kazen je bila huda. Ko so nastopili kritični dnevi so mnogi Francozi dali prednost beli zastavi napram rdeči zastavi gorke krvi. Takrat se je slišalo v Franciji: "Mi moramo rešiti, kar se da rešiti. Mi moramo obvarovati naša mesta in naše otroke." Vladajoči krogi Francije so hoteli rešiti same sebe za vsako ceno.

Toda, kaj je podaja prinesla Franciji? Njeni otroci umirajo od gladi. Njeno bogastvo ropajo Nemci. Njeni junaki umirajo, ne na bojnem polju, ampak v ječah. Njena mesta, ki so postala nemške baze, so izpostavljena bombardiranju, in vsak čas bo Francija postala bojno polje. Mi smo izbrali drugo pot. V poletju leta 1941 smo bili slabšeji kot nemška armada. Toda mi smo vzdržali, ko je vse kazalo, da ni mogoče vzdržati.

Dve leti strahotne vojne, epične po človeškem žrtvovanju. Spominjamo se muk Leningrada. Sovražnik ga je hotel zadušiti z gladom in razbiti z bombami in krogli. Prvo zimo obleganja oslabei prsti mater niso mogli razkropiti zmrule zemlje; niti mrtvega otroka niso mogle pokopati. Ali morejo besede popisati junaštvo Leningrada, ki je vzdržal kljub vsemu?

Spominjamo se časa, ko so stotera nemška letala plula nad Stalingradom od jutra do večera. Usoda mesta se je zdelo tako gotovo zapечатena, da so nemški časniki vsak dan vpraševali v Goebbelsovem glavnem stanu, kdaj naj s posebno slavnostno izdajo naznanijo pade Stalingrada, ki je bila že v naprej pripravljena. Tako je poročal neki švicarski korespondent. Nemci se takrat niso zavedali, da bo beseda Stalingrad desetletja in stoletja zbujala grozo v Nemčiji. Nekateri nevarni opazovalci so mislili, da nihče ne more ustaviti armade, ki je prišla od Angleškega preliva do Volge. Toda ustavilo jo je 500 jardov zemlje in nekaj divizij. Bila je ruska zavest, ki jo je ustavila.

Z besedo zavest jaz mislim dušo ljudstva, ki je že dolgo prej zapopadla sovraštvu za krivico. Dobrosrčnost do drugih se je včasih tolmačila kot slabost Rusov. V resnici je bila to njihova moč. Ko je naše izrazito miroljubno ljudstvo prvič zapopadlo pomen vsilic, pepel vavasi, razmesarjena telesa otrok in zlorabo mladih deklet, takrat je bilo vprašanje vojne rešeno v srcu vsakega posameznika. Na razloge se more vplivati, toda razjarjenje zavesti ljudstva ni mogoče pomiriti. Hitler ali Goering, ki sta študirala načrte za zasužnjevanje Rusije, pač nista mislila, kak vihar bosta vzbudila in ljudstvo. Človeško dostojanstvo se je dvignilo proti hitlerizmu. In nobenega večjega nasprotstva ni na svetu kot je med domišljavostjo in človeškim dostojanstvom.

Karakteristika moderne nemca je v tem, da se smatra za boljšega od drugih ljudi. To temelji na bedastih idejah o čisti rasi, o češčenju strojev in na pijanosti zaradi zmag. Zakaj se smatra kakšen kramar iz Celovca za boljšega od domačina iz Jasnjane Poljane? Zato ker njegova brada odgovarja nor-

malni meri, ker ima moderen vzgalec cigaret in svinčnik s šestimi barvami in ker je prišel iz Celovca do Bordeauxa v Franciji in od tam do Orla v Rusiji. Tako domišljavost izključuje zavest dostojanstva. Hitlerjevci prezirajo ne samo svoje nasprotnike, ampak celo svoje lastne ljudi, ki so po saržiji nižji, ali ki imajo slabše mišice kot oni.

Naše ljudstvo že od nekdaj ne mara arogantnih ljudi, se norčuje iz domišljavec in je previdno celo pri ponosu. To je podlaga človeškega dostojanstva, ki je dvakrat s slavo ovilo Sebastopol in ki je omogočilo ruskim mladeničem, da so vzdržali trpinčenje nemških krvnikov z zavestje notranje veličine.

Mi smo seveda ljubili našo deželo tudi pred vojno. Mi smo peli pesmi o ruski veličini in pazečnosti. Mi smo izražali ljubav do naše dežele v izrazih kot "Od Črnega morja do Belega," ali "Od Pacifika do Karpatov." Ampak Rusija je večja kot je Rusija: duša naroda je večja kot je ozemlje z vsem svojim bogastvom. V vojnem času smo odkrili, da moremo Rusijo, ki je tako velika, da zanjo skoro ni prostora na zemljevidu sveta, nositi v naših srcih. Tako je nastal naš novi, izraziti in plemeniti patriotizem.

Ni nikak slučaj, da je sodobna Nemčija našla svoj izraz v taki zavrženi figuri kot je Hitler, v tem blazniku, ki je poln zlobe, kakor so kačji zobje polni strupa. Njegovi uspehi temeljijo na blufu, na terorizmu, na mreži špijonstva, na petih kolonah, na požrečnosti nemškega "purgarja," na brezobzičnosti francoskih rentirjev, na nemški tehnični vežbi, na perfidnosti in zahrbtnih napadih, na infamiji, na sebičnosti in aroganci.

Stoteri nemški vojni ujetniki so se izrazili, da njihov Fuehrer misli za nje. Mi bi lahko vprašali, kdo misli zanj. V naši deželi se pričakuje od vsakega posameznika, da misli. To je jedro naše družbe.

Nedavno sem čital v nekem nemškem listu o nekem Saksoncu, ki da ima sijajno življenje v neki ukrajinski vasi. Koliko takih Saksoncev, Prusov in Bavarcev trpinči naše sestre? In zato gleda rdeča armada proti zapadu. Tam čaka nanjo vsako drevo, vsak otrok, vsaka hiša.

Naš sovražnik je krvoloč in sebičen; prišel je k nam, da rop. Mi smo se o tem prepričali v prvih dneh vojne. Takrat smo ga zasovražili. Po trpljenju dveh let presojamo hladno. Mi en iščemo besed, gest in argumentov. Mi hrepenimo samo po eni stvari: pravici.

Vstopamo v tretje leto vojne trdno odločeni, da porazimo sovražnika, da ga porazimo čim hitreje in osvobodimo našo deželo. Mi vemo, da je ta čas blizu. Leta 1941 je Hitler, po vzoru nekdanjih tiranov, poslal svoje tolpe v oddaljene dežele. Nemci so izdelali vojno za eksport. Predstavljali so si smrt kot tujko, ki nima vstopa v Nemčijo. Toda zdaj je vojna dosegla Nemčijo. Zda se nemška mesta rušijo pod bombami. Hitlerjevci vazali se tresejo in bodo morda odprli vrata v Nemčijo, rajši kot bi jih branili z lastnimi telesi.

Nobena stvar ne more rešiti Nemčije pred neizogibnim plačilom. Hitlerjevci se zdaj skušajo predstavljati svetu za nedolžne. Drug drugega skušajo okorajžiti s strahom, češ: "Mi se moramo bojevati. Osvroženi smo samo zato, ker smo Nemci." Celu v uri svoje smrtne nevarnosti lažejo. Volk ni osvražen

zato, ker je siv, ampak ker mori ovce.

Plemensko ali narodno sovraštvo nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo našo deželo, naš zrak in naše cvetlice, naša prava ljubezen za svoje in za pravaštvu nam je tuje kot nam vedno bilo. Mi sovražimo Nemce, ker so se odločili izkrcnati svet. Mi jih sovražimo zato, ker so fašisti. Mi branimo naše move in našo deželo. S tem nimimo še nekaj večjega, vendar ideale. Mi ljubimo